

SAREA PĂMÂNTULUI

Buletin de informare misionar-pastorală și culturală
al parohiilor orașului Târgu-Ocna, județul Bacău

Apare cu binecuvântarea P. S. Eftimie, Episcopul Romanului,
sub îndrumarea duhovnicească a P. S. Dr. Ioachim Băcăuanul,
Arhiepiscop Vicar al Episcopiei Romanului

Anul I, nr. 1 / ianuarie-martie 2005

Binecuvântăm „Sarea pământului“

Orașul Târgu-Ocna este unul dintre cele mai pitorești așezări ale Carpaților. Este, de asemenea, „sarea“ care dă gust și savoare Văii Troțușului.

Într-adevăr, călătorind în aceste locuri, descoperi o zonă binecuvântată, care adună, ca într-un buchet, multe frumuseți naturale, culturale și climaterice. Dar dincolo de pitorescul așezării, ceea ce completează valoarea locului sunt oamenii acestui ținut.

Evlavia, hărnicia, omenia, curajul locuitorilor de aici au devenit de multă vreme paradigmatică. Și cred că, de aceea, Dumnezeu a sădit atâtea frumuseți în orașul lor. Oamenii aceștia sunt, de fapt, „sarea“ care dă echilibru și prosperețe localității. Dacă se extrage sare din străfundurile pământului acestor plaiuri, acest compus chimic are valoare de simbol. De fapt, Însuși Hristos a făcut din sare un simbol. Dacă de la Hristos încoace creștinii sunt „sarea pământului“, aceasta înseamnă că ei sunt esențiali pentru lume. Dacă de sare nu ne putem lipsi, căci fără sare totul devine insipid și inconsumabil, tot așa și lumea fără creștini ar deveni o „sahară“ aridă și lipsită de viață. Lumea are nevoie de creștini, pentru ca ea „viață să aibă și s-o aibă din belșug“.

(continuare în p 2)

† Dr. Ioachim Băcăuanul,
Arhiepiscop Vicar al Episcopiei Romanului

editorial «SAREA PĂMÂNTULUI» ÎN MASS-MEDIA URBEI

Bine ai venit, «Sarea pământului», în mass-media urbei noastre! Ca dar al pământului, de veacuri ne-ai făcut cinste și nume bun cetății. Acum, că te-ai născut și ca publicație duhovnicească, să scormonim în Scripturile cele Sfinte să vedem unde-ți aflăm obârșia. Iată trei rădăcini, o treime de temeuri ca să ai viață lungă: „*Toate prinoasele tale de pâine le vei săra cu sare; sarea legământului tău cu Domnul să nu lipsească din prinoasele tale; pe toate darurile tale adu-I Domnului Dumnezeului tău și sare*“ (Lev 2, 13). Dar cine nu știe că încă din vechime sarea nu numai pentru gustul bucatelor ori conservarea lor era de folos, ci avea și un înțeles mult mai înalt, simbolizând adevărata prietenie și dragoste de frate. Până azi a rămas ca obicei să se întâmpine un oaspete de seamă cu pâine și sare.

Un alt temei îl aflăm în evangheliile sinoptice, din însăși gura Mântuitorului Iisus Hristos: „*Voi sunteți sarea pământului; dacă sarea-și va pierde*

(continuare în p 4)

Preot Petru RONCEA

UN GÂND LA BUNA VESTIRE

BUCURĂ-TE!

Cuvânt miraculos! Cuvânt mântuitor! Cuvânt salvator! Cuvânt al Cerului coborât pe pământ! Cuvânt creator, dătător de viață și de har!

Pe temelia acestui cuvânt, al trimisului lui Dumnezeu, grațiat către Fecioara Maria, s-a edificat o zidire

nepieritoare. Prin acest cuvânt, în care a încăput toată bucuria infinită a cerului și a pământului, s-a schimbat o întreagă istorie, umplându-se de sacru și de Dumnezeu; Dumnezeu (continuare în p 5)

Preot Vasile PANȚÎRU
Parohia Buna Vestire

Redacția buletinului
duhovnicesc «Sarea
pământului» mulțumește
Primăriei Târgu-Ocna
pentru sponsorizarea
acestui număr al publicației.

Credința religioasă și, mai ales, descoperirea pe care ne-a făcut-o Domnul nostru Iisus Hristos, precum și gândirea celor mai aleși reprezentanți ai omenirii din toate timpurile, afirmă pentru om

existența unei vieți spirituale, care merge paralel cu viața trupului, dar care depășește hotarul fizicului pentru a se prelungi dincolo, în taina veșniciei. Toate străduințele individuale ale omului ar rămâne fără sens și zadarnice, dacă totul s-ar sfârși aici, pe pământ, și dacă dincolo nu ar fi decât veșnicia întunecată a neființei.

Rațiunea sănătoasă nu-și poate închipui o lume fără sens și fără scop, nu-și poate imagina că toată această lume ar putea fi o simplă moară de vânt care să macine fără nici un folos atâtea planuri și gânduri înalte, atâtea zbulucumare de sentimente, atâtea sete de adevăr și dreptate, atâtea dor după o fericire care nu există altfel pe pământ, atâtea frământare cât cuprind întotdeauna adâncurile sufletești ale omului.

Și totuși, mulți oameni greșesc, trăind doar pentru plăcerile acestei vieți. „Mâncați și beți, căci după moarte nu mai este nici o plăcere!“ este un

deziderat trist al unora dintre semeni, care greșesc considerând plăcerea fizică drept un scop al vieții. Dacă ne-am lua după ei, adormindu-ne glasul intim al conștiinței și crezând că numai

plăcerile acestei lumi sunt reale, dacă am interpreta greșit spuselor Mântuitorului care zice că dincolo nici nu se însoară nimeni, nici nu se mărită, nici nu mănâncă, nici nu bea, atunci viața noastră nu ar mai avea nici un sens.

Este adevărat că pentru menținerea și înfrumusețarea vieții, Creatorul a pus în satisfacerea diferitelor trebuințe fizice simțul plăcerii. Dar acest simț al plăcerii fizice este zadarnic și coboară în sfera animalității și chiar mai jos de aceasta, dacă nu capătă armonizare în cuprinsul vieții noastre sufletești și în pacea conștiinței noastre morale. Noi trăim aici pe pământ, dar calea noastră merge la Cer. Tot ceea ce facem deci aici, trebuie să fie armonios încadrat în ținta supremă a vieții noastre care e unirea cu Dumnezeu. El este izvorul fericirii veșnice și dătătorul unor bunuri pe care nu le putem cunoaște în viața aceasta, dar pe care le putem simți cu sufletul nostru care, urmându-și

instinctul său spiritual, urcă treaptă după treaptă.

Când ascultăm o simfonie muzicală, când admirăm un peisaj pe pânza unui mare pictor, când asistăm la un spectacol

complicat pe care ni-l oferă o piesă de teatru sau de operă,

când citim o carte în care s-a condensat tot ce are esențial și nobil un scriitor ca sentiment și gândire, atunci vedem că liniile și formele frumoase ale lumii evocă măiestria și înțelepciunea supremă ale Creatorului și că există și alte plăceri mai presus de plăcerile fizice și anume plăcerea intelectuală și plăcerea armoniei interioare, în care se topesc gândurile și sentimentele noastre. Înțelegem atunci că preocupările gândirii, științei și artei nu se mărginesc numai la cunoașterea și copierea naturii, cu legile, cu manifestările și cu frumusețile ei, ci ele pun în valoare o lume nouă, mai frumoasă decât însăși natura, o lume a sufletului nostru.

Așadar, omul trece printre florile și spinii pământului, ca să învețe de la acestea vremelnicia lor, pe de o parte, iar pe de altă parte, statornicia veșnică a existenței, care este mai presus de pământ.

Preot Cristian MAZILU
Parohia „Schimbarea la Față“

Binecuvântăm „Sarea pământului“

(urmăre din p 1)

În secolele al IV-lea și al V-lea d. Hr., valoarea compusului chimic numit sare echivala cu cea a aurului. Deci creștinii de atunci pentru lume aveau aceeași valoare ca a sării. Era secolul de aur al creștinismului. De ce nu ar fi și astăzi la fel?

Dar astăzi sarea este aruncată, în timpul iernii, pe străzi și șosele, pentru a topi zăpada ce se așază. Deci, a ajuns un element de ocară. Dacă ne gândim că sarea îi reprezintă pe creștini, cred că și gestul de a arunca sarea în locuri necuviincioase are valoare de simbol. Creștinii sunt aruncați fără scrupule în mijlocul unei societăți murdare.

Dar să nu ne pierdem nădejdea, căci și această calitate de „sare aruncată pe străzi și locuri necurate“ este cu voia lui Dumnezeu. Apostolul a prevăzut și această stare de fapt: „ca lepădătura lumii ne-am făcut“. Așadar, după cum sarea care se aruncă pe străzi are rol de a topi zăpada și gheața iernii, tot așa și creștinii, chiar

dacă sunt aruncați în mijlocul unei lumi înghețate de negura fărădelegilor și a păcatelor, ei au rolul să intre în ea, să o transforme într-o lume nouă, topind răcirea credinței și încălzind lumea cu căldura iubirii lui Hristos, nu prin ceea ce fac, ci prin ceea ce sunt. De fapt, Hristos nu a zis că trebuie să „fiți sarea pământului“, ci „sunteți sarea pământului“. Prin urmare, preoții și creștinii de astăzi, înzestrați cu energia Duhului Sfânt, vor schimba fața acestei lumi și-i vor menține echilibrul ființial.

Dacă preoții și credincioșii noștri din Târgu-Ocna au sentimentul că ei constituie „sarea“ care ține echilibrul orașului lor, pentru a-și face cunoscută prezența în timpul și locul în care Dumnezeu i-a rânduit să trăiască, iată, au adoptat și această formă nouă de misiune: de a vorbi lumii de Hristos printr-un buletin misionar-cultural al locului, care va „îndulci“ spiritualitatea ortodoxă din zonă și nu numai.

Binecuvântăm apariția acestei publicații și-i dorim succes în a-și atinge scopul propus.

DUMNEZEU SĂ BINECUVÂNTEZE ACEASTĂ LUCRARE FRUMOASĂ

Interviu cu Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit Epifanie Bulancea, duhovnicul Mănăstirii Măgura Ocnei

Pe Măgura însângerată a orașului Târgu-Ocna, străjuie neadormită o Mănăstire răsărită din cenușa unei istorii zbuciumate, loc de reflecție și de liniștire pentru orice suflet dornic de gustarea unei clipe de revelație spirituală. Pe acest plai de rai, fiecare cărămidă poartă pecetea dăruirii pentru Casa Domnului a ostnelilor vrednicului de ascultare duhovnic și îndrumător al obștii adunate aici spre mântuire monahicească, Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit Epifanie Bulancea.

În acest prim număr al revistei «Sarea pământului», dăm cititorilor un interviu în exclusivitate cu autorul moral și, în mare parte, și fizic, al acestui așezământ monahal ce personalizează mai evident urbea noastră, dar și al bisericii săpate în masivul de sare din adâncurile pământului acestui oraș, printre celelalte multe ctitorii și binefaceri, știute sau necunoscute, care ni-l înveșnicesc în memorie.

Prea Cuvioase părinte Arhimandrit Epifanie, de la înălțimea Măgurii străjuieți orașul Târgu-Ocna cu armele Bisericii. Nu putem începe un dialog fără a nu ne înfige, mai întâi, rădăcinile în istoria acestor ținuturi încărcate de evenimente. Nu numai așezământul monahal de aici, ci întreg orașul mustește în jertfa eroilor care, la vremea lor, și-au făcut datoria. Credeți că spiritualitatea orașului Târgu-Ocna își are obârșia și legătura în și cu această istorie încununată de jertfele eroilor?

Orașul Târgu-Ocna este binecuvântat de trei ori. Avem biserici la trei nivele. La cota zero avem șaptesprezece biserici, la cota 240 m sub pământ, în sare, avem o biserică și la cota 560 m înălțime, altă biserică. Așa am cunoscut orașul Târgu Ocna, ca un oraș patriarhal, pentru că era mai aprofundată credința. Datorită credinței românilor noștri, s-au clădit și atâtea biserici. Și este un lucru bun pentru creștinii noștri, pentru că la Măgura oamenii noștri au luptat aici în 1916-1919 pentru independență. De aceea, muntele Măgura este muntele sfânt al românilor. Ne amintim de fosta mănăstire Măgura unde era și un post de prim ajutor pentru ostașii răniți în

război. Mureau cu sufletul împăcat că au luptat pentru țară, în dangătul clopotelor și în rugăciunile călugărilor. De atunci și până azi se ține tradiția ca la Înălțare foarte mulți creștini să vină la Mănăstire în amintirea moșilor și strămoșilor lor care au luptat pe aceste meleaguri. Și este o mare bucurie căci, după ce facem Sfânta Liturghie la biserică, mergem la Mausoleul Eroilor și facem și aici slujbă de pomenire pentru eroii căzuți în toate timpurile.

Sunteți autorul moral nu numai al așezământului monahal de pe vârful acestui munte, ci și al Altarului săpat în adâncurile minei de sare. Ce legătură de credință credeți că există între Altarul de aici, de pe munte, și cel din adâncul pământului?

Altarul de la Măgura este văzut. Cel de la 240 de metri sub pământ este pentru toți minerii care vin, lucrează, se închină în adâncul pământului. Socotim că Dumnezeu este și în vârful muntelui, și-n adâncul pământului. Iar faptul acesta, că Directorul de atunci a hotărât să se facă biserica, a fost o inițiativă foarte frumoasă. Pentru că tot omul care intră într-o mină se

gândește și la moarte. Că nu știe nimeni dacă nu cade vreun perete sau altceva peste el și poate muri. De aceea, minerii trec prin fața bisericii, își fac cruce și se închină, rostind o rugăciune către Dumnezeu.

Credincioșii din orașul Târgu-Ocna au parte, așadar, de un mare har. Datorită atâtor clopote care bat în oraș, sunetul clopotelor de aici, din munte, viața lor duhovnicească ar trebui să fie superioară în raport cu a altor credincioși din alte localități. Ce sfaturi dați acestor credincioși din orașul Târgu-Ocna pentru acest privilegiu pe care-l au, de a fi înconjurați de atâtea chemări către Sfântul Altar?

(continuare în p 9)

Preot Petru RONCEA

(urmare din p 1)

gustul, cu ce se va săra?; de nimic nu mai e bună, decât să fie aruncată afară și călcată în picioare de oameni" (Mt 5, 13). Sau în altă parte: „Că fiecare cu foc se va săra, așa cum orice jertfă se va săra cu sare. Bună este sarea; dar dacă sarea își pierde gustul, cu

ce o veți dregre? Aveți sare întru voi și trăiți în pace unii cu alții!" (Mc 9, 49-50). Iată în înseși cuvintele Mântuitorului și titlul începutului nostru publicistic duhovnicesc, «Sarea pământului», foc purificator și sfințitor de conștiințe spre trăirea în pace.

Și un alt teme în scrierile pauline. Unul pentru cei care-și vor atinge condeiul de paginile acestui buletin duhovnicesc al urbei noastre: „Cuvântul vostru să fie-ntotdeauna plăcut, dres cu sare, ca să știți cum trebuie să-i răspundeți fiecăruia" (Col 4, 6).

Întemeiați pe cuvintele revelației și experiența ostenelilor la alte publicații, cu binecuvântarea Sfintei Episcopii a Romanului, pornim așadar la drum. Cu încredere în Dumnezeu, Cel Care ne pune la îndemână și această cale de semănare a Cuvântului Evangheliei și a culturii autentice.

Se știe ce impact definitoriu au mijloacele de culturalizare a poporului asupra sufletului acestuia. Ne referim, mai cu seamă, la rolul televiziunii, al radioului, al presei de orice fel etc. Ultimii cincisprezece ani nu greșim dacă-i socotim ca fiind promotorii celei mai grozave decăderi spirituale pe care a suferit-o poporul nostru în decursul celor două mii de ani de creștinism. Cauzele provin din creșterea alarmantă a diferențelor dintre valorile promovate de Sfânta Scriptură, cartea de căpătâi a poporului nostru în tot decursul istoriei sale, și valorile promovate de mass-media. Interferențele dintre cultura clădită pe Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos și subculturile create de mass-media actuală – căci cum altfel am putea denumi mai bine urmările furibundelor acțiuni cu efecte adeseori subliminale ale mediei românești – nasc elemente negative în comportarea spirituală a unui popor creștin ca și al nostru.

Una din cauzele primordiale ce a condus la dependența sufletului neamului de mass-media depărtată de Evanghelie este tocmai depărtarea

poporului nostru de Sfânta Scriptură. Abraham Lincoln zicea odinioară că „un popor care citește Biblia nu poate fi înrobite". Câți români citeșc oare astăzi Biblia în casele lor? Însă câți români privesc jalnicele programe mediatice, fără a fi pregătiți să discearnă între bine și rău? Urmarea

este crunta înrobire a spiritului neamului nostru valorilor anticreștine promulgate de o mass-medie româ-nească bolnavă.

Este evidentă stupefacția unora dintre concetățenii noștri atunci când află că cineva se lipsește de programele actuale mediatice, pentru a nu-și înrobi familia subculturilor promovate de acestea. Omului înrobite se pare amarul dulce și **Evanghelia** ceva de domeniul istoriei. De aceea, rămâne mirat de „izolarea de actualitate" a unora care citeșc încă Biblia acum, la începutul mileniului trei.

Dar boala mass-mediei trebuie să aibă o cauză. Oare nu este ea o urmare a sărăcirii spirituale a poporului însuși? Nu-i dă televiziunea poporului ceea ce-i place acestuia? Nu stau oamenii conectați asupra programelor subliminale, parcă atrași de o forță irezistibilă, satanică? Ce-i atrage oare să-și aloce amar de timp pentru satisfacerea unei stări spirituale bulversate? Iată tot

«Un popor care citește Biblia nu poate fi înrobite!»

ce-i atrage: mesajele agresive ce promovează imoralitatea și care conduc la secătuirea comunicării creștine, spiritul de instigare la violență, concupiscentă și libertinaj, glorificarea inteligenței monștrilor și promovarea ideii că științifico-fantasticul este sensul în care omul se dezvoltă, spiritul de înstrăinare a persoanei de semenii și de Dumnezeu, promovarea intereselor oculte de natură politică, financiară sau socială, promovarea superstițiilor, ambiția câștigurilor nemuncite prin angajarea la jocurile de noroc și câte alte nenumărate atracții diabolice care îi pot câștiga ușor pe oamenii bolnavi ai societății actuale.

Are Biserica vreă sarcină în privința aceasta? Desigur. Și încă una capitală

ce privește misiunea ei în lume: mântuirea tuturor oamenilor prin încorporarea în Trupul tainic al lui Hristos.

O știre din S.U.A. anunța că Liga Americană pentru Viață a informat că va încuraja o serie de procese intentate de către femeile cărora le-a fost întreruptă sarcina, împotriva celor care au cauzat avor-

turile, având ca teme faptul că aceștia au ascuns urmările ce pot surveni după avort: cancer la sân, infertilitate, depresie, alcoolism etc. Oare în legătură cu efectele nocive ale mass-mediei actuale n-am avea și noi, afectații, dreptul de a cere socoteală celor care se fac vinovați de acestea?

Vina pentru starea actuală a consumatorilor de informații trebuie s-o căutăm mai întâi în noi înșine. N-am tăcut noi prea mult încă de pe când de-abia se vedeau ghearele lupului prin blana de oaie a mediei românești? Nu prea tăcem încă și azi când unele din programele diabolice ale televiziunii manevrează vădit mase largi de diverse vârste sub ochii noștri neputincioși? Nu trebuia să punem în temă pe păstoriții noștri de efectele nocive și acțiunile subliminale promovate de subculturile mass-mediei actuale? Așadar, întâi va trebui să ne predăm pe noi înșine judecății Bisericii.

Apoi vom putea să-i tragem la răspundere și pe cei care produc și trimit în casele fiilor Bisericii astfel de programe pentru îmbolnăvirea, uneori nevindecabilă, a societății românești. În fața lui Dumnezeu, și unii și alții vom da greu răspuns, fie pentru tăcerea care nu trebuia, fie pentru graiul și imaginea de factură anticreștină pe care le-am promovat.

Foile și programele religioase sunt o alternativă la producțiile mediatice secularizate. Vom putea, oare, să vindecăm societatea românească, pentru ca aceasta să aibă apoi curajul și tăria să pretindă mass-mediei programe creștine? Depinde câtă putere vor avea cuvintele noastre pentru însănătoșirea poporului și dezvoltarea discernământului creștin în sufletul muribund al acestuia. Și depinde cu cât foc vom reuși să ne sărăm literele, pentru reaprinerea aspirațiilor spirituale tradiționale ale sufletului românesc.

RESURSE ALE SUBSOLULUI ORAȘULUI TÂRGU-OCNA

Zonă cu o structură geologică complexă, situată la contactul dintre flișul carpatic și formațiunile subcarpatice, (orașul Târgu-Ocna n.n.) se caracterizează printr-o diversitate de resurse ale subsolului: sare gemă și săruri de potasiu, petrol, izvoare minerale, materiale de construcție ș.a.

Zăcămintele de țiței și gaze naturale sunt cantonate în gresia de kliwa din zona externă a flișului: Păcuri, Mosoare, Beleleu, iar în vecinătatea orașului, pe Valea Slănicului și în comuna Dofteana (Bogata, Cucuieți, Dofteana).

Cele mai importante resurse ale zonei sunt cele de sare gemă, reprezentate prin două masive de sare separate de cursul Troțușului.

Masivul de sare Târgu-Ocna (Vâlcele) se extinde pe direcția nord-sud pe circa un kilometru, și pe direcția est-vest pe circa șase sute de metri, având în partea centrală o grosime de 350 metri. Volumul rezervelor de sare este de circa 188 milioane tone, cu un conținut de 97,98 % NaCl.

La sud de Troțuș se continuă cu masivul de sare Gura Slănicului care conține o lamă de sare cu dimensiuni mult mai mari. Volumul rezervelor este de circa 493 milioane tone sare, cu un conținut mediu de 83,4 % NaCl și 12,6% insolubil.

Deși se mai găsesc în regiune și alte masive de sare: Moinești, Sărata, Oituz, masivul de sare de la Târgu Ocna (Vâlcele) se detașează față de celelalte din punct de vedere al calității și al posibilității de exploatare.

Legate de formațiunile salifere, sunt și numeroase izvoare cu ape minerale din parcul „Măgura“ (fost „Nastasache“) și izvorul sărat din Gălean.

Zăcămintele de săruri de potasiu au fost identificate și exploatare o scurtă perioadă de timp în Gălean.

Dintre rocile utile și materialele de construcție utilizate, de-a lungul timpului, amintim: gresii, pe Valea Slănicului, gipsuri, în Vâlcele, argile, pe Podei, nisipuri și pietrișuri, pe malurile Troțușului.

Aceste resurse, enumerate mai sus, au fost exploatare din cele mai vechi timpuri: sarea și argila încă din eneolitic, petrolul din secolul al XVII-lea, apele minerale, ozocherita și gresiile, din secolul al XIX-lea, potasiul în a doua jumătate a secolului trecut.

Călători străini (Paolo Bonnicio, Petru Bogdan Bakšic, Marco Bambini, Evlia Celebi, E. H. Schneider de Weismantel, F. J. Sulzer ș.a.), care au vizitat zona în secolele XVII-XIX, ne-au lăsat numeroase mărturii despre aceste resurse.

De la sfârșitul secolului al XVIII-lea zona atrage atenția și geologilor străini (Balthazar Hacquet, Anatol de Midov, Henri Coquand ș.a.) care au întreprins prospecțiuni geologice.

Unele dintre aceste resurse (sarea, petrolul, apele minerale) au făcut vestită această localitate în veacurile trecute.

Corneliu STOICA,

Istoria ilustrată a orașului Târgu-Ocna,

Ed. Aristarc, Onești, 2003, p 10

(urmăre din p 1)

copleșește și umple istoria, Universul, printr-un cuvânt! „BUCURĂ-TE“ – a însemnat începutul ieșirii umanității din labirintul întunecos al păcatului și calea spre LUMINĂ și ÎNVIERE.

„La început a fost Cuvântul...“ În începutul mântuirii și revelarea „tainei celei din veac“ stă cuvântul blând, dar și răsunător, al Arhanghelului: „Bucură-te, ceea ce ești plină de dar, Domnul este cu tine!“ Iar prin Fecioara Sfântă, Dumnezeu Însuși coboară în umanitate. Ce alt motiv de supremă bucurie?

De aceea, Buna Vestire este, înainte de orice și mai presus de orice, BUCURIE. Prin Sfânta Fecioară, Cuvântul îngerului devine izvor de bucurie, mântuitor pentru întreg Universul. Toată creația este chemată de glasul angelic la bucurie, primind, prin Fecioara Precurată,

dumnezeiasca veste. Este anunțarea unei alte „vești minunate“, care avea să se arate în Bethleemul Iudeii. Este

UN GÂND LA BUNA VESTIRE

o veste mai înainte de vestea cea mare a Nașterii lui Mesia!

Buna Vestire nu este doar un simplu fapt istoric consemnat în istoria biblică, ci este întruparea Iubirii lui Dumnezeu sub chipul blând de jertfă al lui Hristos. Mesajul Bunei Vestiri este unic; el străbate timpul și se adresează tuturor și fiecăruia dintre noi. Bucuria Sfintei Fecioare trebuie să fie și astăzi bucuria fiecărui credincios care-și înclină voința sub cea a lui Dumnezeu, așa cum a făcut și Maica Fecioară: „Fie mie după cuvântul tău“.

Prin acest „Fie“, Fecioara Maria devine împreună-lucrătoare cu Dumnezeu la mântuirea lumii; devine

Maica și Împărăteasa Cerului și a pământului, devine mijlocitoare și rugătoare fierbinte către Dumnezeu pentru toată lumea.

Prin acest „Fie“, ea devine scara către cer pentru că, prin lucrarea ei de ascultare și de mamă, leagă cerul de pământ; ea devine și Chivot (Biserică) sfințit și însuflețit, pentru că a purtat în pânțele și la sân pe Fiul lui Dumnezeu.

Pe temeiul Bunei Vestiri, credința noastră este o credință a bucuriei perpetue. Biserica noastră este, prin excelență, o Biserică a bucuriei sfinte ce nu poate fi umbrită niciodată de nici un fel de uneltire demonică a vremurilor ce sunt câteodată potrivnice.

Ea este așezată pe niște coordonate sacre și nepieritoare care pot începe cu Buna Vestire: VESTEA BUNĂ – BUCURIE – ÎNTRUPARE – LUMINĂ – ÎNVIERE.

Localitatea Târgu-Ocna este așezare străveche, cu deosebită importanță geo-politică și economică în dănuirea și dezvoltarea acestui colț de rai de pe Valea Troțușului.

Atestarea ei se pierde în negura vremii și este susținută de numeroasele biserici – monumente istorice: «Sfântul Nicolae», «Precista», «Domnească», «Răducanu», «Sfântul Gheorghe», Schitul «Măgura Ocnei» și multe alte vestigii, care, de-a lungul zărilor istoriei moldave, au rămas mărturie ale credinței și vredniciei locuitorilor acestor meleaguri.

Viața religioasă a credincioșilor a pulsat în jurul celor două mănăstiri «Precista» și «Răducanu» care au funcționat până către a doua jumătate a secolului al XIX-lea, consemnându-se faptul că, începând cu anul 1885, figura deja un preot de mir al celor două biserici, preotul Arghir Goagă (1885-1916).

Dintr-un act comemorativ, întocmit în anul 1914, referitor la lucrările de restaurare a bisericii «Sfântul Nicolae», reiese că pe întregul județ Bacău funcționa un singur protopopiat cu sediul în Bacău, având ca protopop pe preotul Theodor Zota, de la parohia «Sfântul Nicolae», din Bacău.

După Primul Război Mondial, când are loc restaurarea administrativ-biserică, în anii 1924-1925, Protopopiatul Bacău se împarte în două: Circa I, Bacău, protoiereu rămânând în continuare preotul iconom Theodor Zota, de la Parohia «Sfântul Nicolae», Bacău, și Circa II, Troțuș, având ca protopop pe preotul Nicolae Atanasiu, de la parohia «Precista», care a deținut această funcție administrativă până la sfârșitul anului 1931.

Conform ordinului Sfintei Episcopii a Romanului nr. 7567 / 1932, din aprilie a acestui an, arhiva și gestiunea financiară ale protopopiatului, precum și numerarul de casă în sumă de 7615 lei, se predau, prin delegatul preot iconom Ioan Miron, preotului Nicolae Tudorache de la parohia «Sfântul Ioan», Târgu-Ocna.

Preotul Nicolae Tudorache a rămas în memoria enoriașilor din parohia «Sfântul Ioan» și, în general, al tuturor credincioșilor din Târgu-Ocna și împrejurimi ca un preot cult, cunoscător și vorbitor al mai multor limbi străine, bun predicator și profesor de religie.

Din arhive reiese că protopopiatul Circa II, Troțuș avea în acea vreme în subordine șapte parohii urbane, respectiv: «Precista», «Răducanu», «Sfânta Treime», «Sfântul Ioan» și Vâlcele, din Târgu-Ocna, «Sfântul Gheorghe», Moinești, și Slănic Moldova. Avea apoi patruzeci de parohii rurale bugetare și cinci parohii rurale extrabugetare. Cele cincizeci și două de parohii erau împărțite în șase cercuri pastorale: Comănești, Căiuți, Moinești, Onești, Troțuș și Valea Uzului.

Începând cu aprilie 1937, în fruntea Protopopiatului Circa II, Troțuș este numit

SCURT ISTORIC AL PROTOIERIEI TÂRGU-OCNA

preotul Ioan Matei, de la parohia «Precista», preot de o deosebită prestanță și cu o puternică tărie morală. S-a impus ca un slujitor de elită și un bun predicator. În administrația bisericească a fost un protopop blând, dar corect și neînduplecat cu cei care, din diverse motive, se abăteau de la disciplina preoțească. A demisionat din funcție la data de 1 iulie 1950, revenind apoi, pentru o perioadă scurtă în anii 1951-1952.

În această perioadă au mai funcționat ca protoierei, pentru câteva luni, preotul Mihai Pușcalău, de la parohia Boiștea, preotul Grigore Panait, de la parohia Tisești, și preotul Ioan Mocanu, de la parohia «Sfântul Gheorghe», Moinești, ulterior numit protopop al protopopiatului nou-înființat la Moinești.

Începând cu data de 1 decembrie 1952, a urmat la conducerea Protopopiatului Târgu-Ocna preotul iconom Ioan Negrea care a fost transferat în mod excepțional de la parohia Vlădicerei-Neamț, recunoscându-se în acest mod meritele sacerdotale și administrative, precum și o prodigioasă activitate socială dusă cu mult tact civico-pastoral în lumina climatului politic din acea vreme. S-a remarcat ca un bun administrator al parohiei «Sfântul Ioan», mai întâi, și apoi al întregului protopopiat, timp de aproape 23 de ani, până la data de 1 septembrie 1975.

La această dată, funcția de protopop a fost încredințată de Sfânta Episcopie a Romanului (pe atunci și a Hușilor), preotului iconom Dumitru Ciobotaru, de la parohia Grozești, Oituz.

În august 1976, susnumitul a fost transferat la parohia «Sfântul Ioan» din Târgu-Ocna, instalându-se la casa parohială a acestei parohii, unde funcționa și sediul protopopiatului.

În anul 1980, sediul protopopiatului a fost mutat la casa din incinta bisericii «Buna Vestire», adaptată în acest scop prin strădania preotului iconom Vasile Parincu, având ajutorul material al Centrului Eparhial și al protopopiatului.

În această perioadă, Protopopiatul Târgu-Ocna funcționa cu un număr de 81 parohii și așezări monahale situate pe Valea Troțușului până la Moinești, pe Valea Siretului până la Orbeni, pe Valea Zeletinului până la comuna Motoșeni, pe Valea Berheciului până la comuna Vultureni. De asemenea, pe Valea Oituzului până la Poiana Sărată, parohiile de pe Valea Cașinului și cele din municipiul Onești și împrejurimi.

În urma reorganizării administrativ-biserică, după reactivarea Episcopiei Hușilor, un număr de 26 parohii din zona Podu Turcului și cele din zona Sascutului au trecut la Protopopiatul Bacău Sud nou înființat la cererea preoților și a credincioșilor din acele parohii. În urma acestei reorganizări, Protopopiatului Târgu-Ocna i-au fost arondate parohiile din comunele Doftoeana și Helegiu. Analizându-se oportunitatea ca sediul protopopiatului să fie pe cât posibil mai în centrul zonei de activitate, în anul 1999, începând cu luna mai, sediul protopopiatului a fost mutat în municipiul Onești unde s-a amenajat un spațiu adecvat în zona Belvedere, prin grija Prea Cucernicului preot Constantin Alupei care a și fost numit protopop cu aceeași dată.

Preot Dumitru CIOBOTARU
Parohia «Sfântul Ioan»

Categoria estetică a frumosului din perspectivă laică și religioasă

Istoria omenirii cuprinde aspecte legate de viața socială, politică, economică, artistică și culturală, dar – nu în ultimul rând – și religioasă. Însă, cu siguranță, în toate poate fi descoperit frumosul sub diferite forme.

Tot ceea ce este creat își are originea în Dumnezeu, Care, înainte de a-l crea pe om, „a văzut că este bine” (**Biblia**, Facere 1, 25). Așa apare traducerea românească, dar în textul grecesc al istoriei biblice este cuvântul kalon – „frumos”, și nu agathon – „bun”. Așadar, sensul termenului folosit în **Biblie** este acela de „frumos”, iar el presupune armonie totală. Aceasta din urmă cuprinde în înțelesul ei tripticul: bine, adevăr, frumos. Păstrând șirul de termeni în această ordine,

îl putem asocia cu sintagma pe care Însuși Isus Hristos și-o atribuie: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6). Corespondențele realizate astfel sunt: 1) bine – Calea, deci Calea pe care ne-o arată Dumnezeu este bună; 2) adevărul nu este unul oarecare, ci Adevărul creației și-al credinței celei drepte; 3) frumos – Viața, adică sub nici o formă nu avem voie să spunem că Viața nu-i frumoasă, pentru că este Viața cea veșnică pusă aici în discuție, spre care trebuie să tindem toți.

Dumnezeu în Treime are trei tipuri de atribute: a) naturale (aseitatea sau existența

(continuare în p 7)

Presb. prof. Nicoleta MAZILU

CANDIDAȚI LA SECULARIZARE

Nu de puține ori și, mai ales, în ultimul timp, în contextul schimbărilor prin care trece societatea și Biserica, auzim vorbindu-se

despre secularizare, un cuvânt des folosit în discursurile și discuțiile teologice, în predici, în articole, scrieri sau studii. Este un termen folosit de vorbitori sau mânuitori ai condeiului, atunci când se referă la viața, civilizația sau cultura Occidentului european și nu numai. Se vorbește permanent, deasemenea, despre o nouă înfățișare a Europei, o Europă unită, despre extinderea acestei Uniuni și despre noi candidați la aderare, printre care ne numărăm și noi, românii (voit sau nu, conștient sau în mai puțină cunoștință de cauză). Toate par bune și frumoase (și poate că așa și sunt), însă nu există oare și un „dar“? Oare, nu cumva trebuie privită această chestiune sub toate aspectele și cu toate consecințele ce decurg de aici, chiar dacă subscriem ideii ca principiu? Am putea să ne întrebăm retoric: „Nu cumva suntem candidați și la secularizare?”

Nu știm cât de mulți sunt cei ce cunosc înțelesul noțiunii de „secularizare” și nu este vorba despre înțelesul pe care-l consemnează Dicționarul explicativ al limbii române (*secularizare* = trecerea în patrimoniul statului, în schimbul unei despăgubiri, a unui bun aparținând Bisericii – din forma **seculariser**), ci de înțelesul pe care îl capătă acest cuvânt atunci când este vorba despre modul de viață al omului modern și „super civilizată”, trăitor în secolul al XXI-lea. În acest înțeles, secularizarea este un termen ce caracterizează, de fapt, un mod de existență și manifestare a unei societăți, sub toate aspectele vieții (economic, social, cultural, ideologic, artistic); un mod de a gândi și a fi ce tinde să se generalizeze și să vină ca un tăvălug, sau ca un val uriaș (tsunami!) și peste noi ca Biserică și societate.

Dacă am încerca să prezentăm mai explicit, pornind de la definiția cuvântului din D.E.X., am putea spune că secularizarea înseamnă scoaterea din „patrimoniul sufletesc al omului” (chip al lui Dumnezeu) a bunurilor celor mai de preț: credința, iubirea, încrederea în Dumnezeu – în schimbul unor despăgubiri (a se citi „amăgiri”) trecătoare: confort, lux, abundență de bunuri, tehnologii avansate, robotizare, cibernetizare etc. Toate urmăresc să-i facă viața omului mai ușoară, dar fără Dumnezeu, pentru că, într-o lume secularizată și superconfortabilă, Dumnezeu nu mai are loc, Dumnezeu este mutat sau dat deoparte.

Într-o societate secularizată, Dumnezeu, credința, Biserica sunt scoase din preocupările omului, nu reprezintă priorități. Ele sunt chestiuni ce pot fi trecute la „diverse”. Într-o viață secularizată, omul nu mai are timp pentru Dumnezeu, deoarece el trebuie să producă, să-și mărească neconținutul capitalului, să țină pasul cu tehnologiile avansate, pentru că astfel nu mai poate face față concurenței etc. În centrul activităților și al existenței umane, un mai pot fi, nu mai pot sta Dumnezeu, Hristos, Biserica, iubirea, pentru că nu mai au loc, ele fiind substituite zi de zi cu altceva: egocentrismul, indiferența, ura, individualismul, dezumanizarea, perversitatea, minciuna, manipularea, machiavelismul, goana după bani și bunuri etc. De aici, toate consecințele ce decurg dintr-o rațiune și știință lipsite de iubire și jertfă, adică de Hristos: clonarea, (continuare în p 17)

Preot Vasile PANȚÎRU

Categoria estetică a frumosului...

(urmare din p 6)

de sine, spiritualitatea, atotprezența, veșnicia, neschimbabilitatea, atotputernicia și unicitatea); b) intelectuale (atotștiința și înțelepciunea); c) morale (sfințenia, dreptatea și iubirea). Printre acestea, nu găsim atributul numit „frumusețe”. Totuși, strălucirea dumnezeiască este inerentă adevărului. În acest sens, Dostoievski a spus: „Nu este și nu poate fi nimic mai frumos și mai desăvârșit decât Hristos”.

Și Sfinții Părinți susțin că nu se poate vorbi despre frumusețe decât pornind de la Dumnezeu, pentru că frumusețea divină este o categorie fundamentală din perspectivă biblică și teologică, deci de la ea pornește frumusețea lumescă.

Astfel, ea este evidențiată prin măiestria unui artist (pictor de icoane, poet, romancier, dramaturg, sculptor, compozitor, muzician, arhitect etc.). Gogol spunea: „Dacă arta nu săvârșește miracolul de a transforma sufletul spectatorului, nu e decât o pasiune trecătoare”.

Pentru a clarifica un aspect sau un element din viața de zi cu zi drept frumos, în fiecare om interferează mintea (deci rațiunea) și sufletul; astfel, poate fi dat un verdict referitor la frumos.

Latura laică și cea religioasă a vieții în general formează un tot unitar, pentru că ambele conțin aspecte materiale și spirituale.

Analizând, spre exemplu, o operă literară, putem afirma despre ea că este frumoasă, dacă respectă niște condiții de viziune filosofică, literară și de tehnică artistică. O poezie clasică, poate mai ușor de receptat datorită structurii (strofe, rimă, măsură), este comparabilă cu una modernă (cu rimă albă și structură liberă), deoarece fiecare transmite un anumit mesaj într-un anumit mod. Este o vorbă: „Nu-i frumos ce e frumos, ci-i frumos ce-mi place mie”. Sensul acestui text este destul de profund, deoarece presupune implicarea celor două aspecte amintite mai sus: material și spiritual. Noi trecem prin filtrul minții și-al sensibilității sufletești ceea ce percepem (prin văz și auz, mai ales) și astfel tot ce ne înconjoară ne dorim să fie pe placul nostru: în casă, în curtea casei, în ținuta noastră vestimentară și comportamentală. Spiritul critic din fiecare om își spune cuvântul la tot pasul, deoarece orice subiect, prin personalitatea, educația și cultura pe care le are, își poate exprima părerea despre frumosul din jurul său. Un semnal de alarmă îl constituie moda vestimentară și chiar cea audio-video, la care mai ales preadolescenții și adolescenții sunt cei mai receptivi. Influența negativă a așa-numitului „frumos modern” este realizată mai ușor asupra sufletului indolent la rugăciune, smerenie, ascultare și bun-simț. Totuși, prin *frumusețea sufletească* a celor care-i îndrumă pe copiii și pe tinerii de azi (părinții, bunicii, cadrele didactice, preotul paroh sau duhovnic) se poate aduce această categorie a frumosului în sufletul, în mintea și-n comportamentul oricărui tânăr. Multă lume spune: „Ce frumos a fost la biserică!”. Această concluzie este dată de mai multe elemente din două domenii: optică și acustică. Iată că iar întrepătrundem laicul și religiosul în ceea ce privește frumosul. Atmosfera calmă de rugăciune din biserică se împletește într-o armonie perfectă cu pictura bisericească și icoanele, pe de o parte, iar, pe de altă parte, cu farmecul rugăciunilor și-al cântărilor de la sfințele slujbe. Astfel, deschizându-ne porțile sufletului pentru frumosul laic și religios, mai urcăm o treaptă, întru desăvârșirea noastră, spre Dumnezeu.

Icoana, fereastră spre Împărăția lui Dumnezeu

Prima icoană cunoscută în creștinism este de fapt **Chipul** imprimat în timpul mântuitoarelor Patimi ale Domnului Iisus Hristos pe mahrama oferită de Sfânta Veronica. Chiar numele Sfintei Femei, care a oferit ștergarul Mântuitorului, se tâlcuiește „adevărata icoană“, înțelegând prin aceasta că singura icoană la care trebuie să tindem este să devenim **Chip** al lui Hristos.

A rămas celebră întâmplarea pictorului Michellangelo care, pictând Capela Sixtină și, având nevoie de chipul Sfântul Ioan Evanghelistul, „cel iubit de Hristos“, a găsit un tânăr virtuos care i-a folosit de model. După câțiva ani, ajungând la pictarea chipului lui Iuda trădătorul, pictorul a căutat îndelung un om marcat de păcat. Găsindu-l în final, a constatat că era același tânăr care, între timp, se urâtise fizic, din pricina multelor păcate pe care le făcuse.

Nu de puține ori, privind pe pereții bisericilor noastre ortodoxe, vedem că Sfinții nu au aceleași trăsături fizice (fiecare fiind, fizic, un unicat cu trăsături specifice), dar toți au aceeași înălțime, deoarece toți s-au hrănit din același pahar al Jertfei lui Hristos. Și aceeași lumină (aureolă) în jurul chipului, deoarece toți s-au luminat cu Unul și Același **Chip** al lui Hristos.

Icoanele acestor Sfinți pictate pe pereții bisericilor nu au doar un rol estetic. Un profesor de teologie spunea foarte frumos că la olimpiade și jocuri atletici sunt, de multe ori, neputincioși în arenă, dacă nu sunt ajutați și încurajați de cei prezenți în tribună, de suporteri, de dragostea celor care au venit pentru ei. Așa sunt și creștinii care se află în biserici; au nevoie de rugăciunile Sfinților, care-i încurajează, ca o galerie, prin mijlocirea lor pe care o fac la Bunul Dumnezeu. Uitându-ne cu sinceritate la viața noastră, care alternează între păcat și virtute, suișuri și coborâșuri, adeseori ne asemănăm acelor

iconoclaști (hulitori ai icoanelor), care priveau icoanele ca pe simple tablouri religioase. Și nu conștientizăm că, prin rugăciunea pe care o adresăm înaintea icoanelor, intrăm în legătură personală cu Sfinții reprezentați pe ele.

Mai dreپți stăm uneori în fața mai-marilor noștri din lume, decât în fața unor icoane ale Mântuitorului, Maicii Domnului sau Sfinților, care au depășit în demnitate pe toți împărații Istoriei.

De câte ori metaniile noastre n-au fost mai adânci sau superficiale, în funcție de necazurile avute și nu de cinstea cuvenită celor cărora ne închinăm? Sau câte sărutări ca ale lui Iuda nu am dat icoanelor, gândindu-ne la alte lucruri lumești?

Mântuitorul ne îndeamnă: „Veniți la Mine cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi!“ Nu vi s-a întâmplat, oare, niciodată să fiți împovărați de greutatea vieții și, privind chipul Mântuitorului din icoană, să simțiți că El vă ridică sarcina grea de pe umeri? Sau, după săvârșirea unor păcate mai grele, nu ați simțit chipul Maicii Domnului muștrându-vă cu dragoste din icoană?

Fiecare din noi, în camera tainică a sufletului nostru, putem să ne răspundem. Aceste trăiri ale noastre în fața icoanelor ne dovedesc o lucrare a lui Dumnezeu prin ele, iar Dumnezeu, Care „nu are pe nimeni de pierdut“, ne lasă adesea ușa Împărăției Sale întredeschisă, pentru a descoperi cât de mult ne iubește și ne preferă pe fiecare din noi.

Așadar, nu privind, ci minunându-ne, nu vorbind, ci rugându-ne mai mult acestor minuni ale lui Dumnezeu lăsate nouă – icoanelor –, să înțelegem mai mult din tainele Împărăției lui Dumnezeu, descoperite nouă atât cât ne este de folos pentru mântuire.

Presb. Mihaela ILIE

Într-o lume tumultuoasă, în care „materia” e pe primul plan, uităm adeseori valoarea sufletului și pierdem sensul mai profund al vieții.

E prea mult zgomot în jurul nostru, e prea multă agitație în care ne lăsăm angrenați, încât să mai avem timp să ne limpezim mintea și sufletul și să căpătăm acea pace lăuntrică, prin care să savurăm orice clipă și să ne bucurăm de ea. Suntem prea grăbiți să mai ascultăm glasul îngerului din noi... De aceea, greșim des, atât în cele lumești, cât și în cele sufletești... Un remediu ar fi **rugăciunea**... e cel mai simplu... „Doamne, luminează sufletul meu, care petrece fără înțelegere”...

CRÂMPEIE DE GÂND

Pentru început ne-am putea ruga pentru cerințele cotidiene...

În toate clipele vieții mele, când n-am știut cum e mai bine pentru mine sau pentru familia mea, în toate momentele când aveam nevoie de ajutor până și pentru un banal lucru mărunț, am căzut în genunchi și m-am rugat la Maica Domnului, și ea m-a ascultat. Dacă pe mine m-a ascultat, cu siguranță ne va asculta pe toți... Rugați-vă Ei și Domnului neîncetat, cu credință și nădejde... Căci Dumnezeu nu ne

(continuare în p 9)

Presb. Aurelia GENES

(urmare din p 8)

ascultă pentru că suntem buni sau răi, ci pentru rugăciunile

Maicii Sale celei Precurate și Pururea Fecioară...

Un călugăr, după ce păcătuisese în sat, venea rugându-se și, pe cale, muri. La Judecată, Mântuitorul vru să-l osândească. Maica Domnului Îi aminti:

– Fiule, ai spus că „în cele ce te voi găsi, în aceea Te voi judeca“.

– Adu-i limba să vedem.

Și pentru că ultimele lui vorbe au fost rugăciuni închinare Maicii Domnului, a scăpat de osândă.

Sfinții Părinți spun că viața fără rugăciune este ca trupul fără suflet. „Rugăciunea este cheia Împărăției cerurilor“ (Ilie Ecdicul).

Mai apoi însă, am putea să ne rugăm lui Dumnezeu fără nici un scop imediat, ci doar să „se facă voia Sa“. În clipele cele mai grele ale vieții noastre nu trebuie să deznădăjduim și să ne tulburăm, ci acel necaz să-l punem la crucea Mântuitorului și să ne lăsăm în voia Lui, cu nădejdea că El nu ne va lăsa, ci ne va ajuta mai bine decât am gândi noi...

„Gata este Dumnezeu spre milă și spre vindecare, spune Sfântul Efrem Sirul, grabnic spre ajutor, osârdnic spre izbăvire, celor ce cer le dă și celor ce bat le deschide. Celui ce se roagă îi dă iertare, tinde daruri celui ce are trebuință... Dăruiește dezlegare celor ce cer, ceartă pe cei ce nu ascultă“.

În afară de rugăciunea particulară, mai avem și rugăciunea colectivă, care se săvârșește, în primul rând, în biserică, la **Sfânta Liturghie**, unde trebuie să fim nelipsiți. Diavolii pun multe piedici creștinilor pentru a-i lipsi de la Sfânta Biserică. Dar „numai când cineva ar fi așa de bolnav, încât, de ar arde casa, n-ar putea ieși singur, ci l-ar scoate alții afară ca să nu ardă, unul ca acela poate fi iertat“ (*Vămile văzduhului*). Dar și acela se va ruga, cum va putea el.

„Cei care nu vin trei Duminici la Sfânta Biserică, cad sub afurisanie“ (Canonul 80, Sinodul al VI-lea Ec., Sardichia 11).

„Îngerul scrie în cartea vieții pe toți binecredincioșii creștini care trec peste toate piedicile drăcești și vin și intră în Casa lui Dumnezeu și ascultă cu evlavie Sfânta Liturghie“ (*Vămile văzduhului*).

În afară de a ne ruga neîncetat, mai putem să ne **judecăm neîncetat**... Singuri să cântărim în fiecare moment gândurile noastre, faptele noastre, vorbele noastre, înfățișarea noastră, dacă sunt în concordanță cu învățătura Mântuitorului, să ne evaluăm permanent, ca un corăbier pe ape care depinde de busolă. Și când ceva nu e pozitiv, să ne îndreptăm cât mai avem timp, căci vom da socoteală pentru fiecare gând, pentru fiecare vorbă deșartă, pentru fiecare faptă necugetată...

Un monah a făcut într-o zi o glumă pe temă duhovnicească. Noaptea s-a visat certat în iad. S-a căit și de atunci era foarte atent la vorbele pe care le rostea.

La Judecată vom da seama și de orice vorbă și orice gând al nostru... O tânără călugăriță, crescută de mică în

CRÂMPEIE DE GÂND

mănăstire, era ispitită de diavol și se hotărâse ca, dacă găsește o ocazie, să păcătuiască tru-

pește. Dar muri, fără să o facă. Mătușa ei, tot călugăriță, cunoscându-i viața fără de păcat, s-a rugat la Dumnezeu să-i arate unde a ajuns sufletul ei. Spre groaza ei, a aflat că era la un loc de chin, din pricina hotărârii luate. Pentru că nimic necurat nu va intra în Împărăția cerului, nici ea nu se învrednicise de acest lucru. Hotărârea aceea n-a mărturisit-o duhovnicului, nu a luat dezlegare și nu s-a pocăit pentru ea.

Să ne judecăm singuri și să ne îndreptăm aici, ca să nu fim judecați în viața veșnică. Sfântul Efrem Sirul ne învață referitor la aceasta: „Poticnitu-te-ai, deșteaptă-te; ai căzut, scoală-te, roagă-te și cere; cazi, năzuiește; caută-L pe Cel ce voiește să te mântuiască, trezește-te să nu cazi iarăși; iar chiar de vei și cădea, să te scoli din nou. Doborât fiind, îndreptează-te, iar de ai greșit, întoarce-te. Iar după ce te-ai vindecat, poartă-te sănătos totdeauna... În păcate aflându-te, să nu deznădăjduiești nicidecum; numai să te pocăiești, și te vei mântui“.

Am putea apoi să **citim cuvântul Domnului**... Din cărțile sfinte sau din revistele religioase care au apărut într-un număr impresionant după Revoluție... Acum, în epoca noastră, în care există atâta confuzie a minții, noi am lăsat cărțile patristice și am luat revistele mondene care răspândesc și mai multă confuzie și sminteală... Citind cât mai mult despre învățătura Domnului și despre Viețile Sfinților, ne întărim și noi în dreapta credință și în fapte bune... Devenim mai puternici...

Putem să facem și **pelerrinaje** la mănăstiri cu duhovnici renumiți care prin cuvântul lor vor întări flacăra credinței din sufletul nostru. Avem atâtea mănăstiri chiar și în jurul nostru... Dar despre asta vom vorbi în numărul viitor, dacă va voi Dumnezeu... Până atunci să ne rugăm Maicii Domnului:

„Darurilor tale, fă-ne pe noi vrednici, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, trecând păcatele noastre și dând tămăduire celor ce cu credință primesc binecuvântarea ta, precurată“.

Istorie cu tâlc

Un mare nobil, fiind la vânătoare în creștetul unui munte, se rătăcise printr-o pădure. Se uită în stânga, se uită în dreapta... Nu văzu nici o vietate. Tot căutând drumul de scăpare, deodată îi ieși înainte un ascet bătrân, uitat de vreme.

Cum îl văzu, nobilul coborî repede de pe cal, merse spre el și-l întrebă:

– Ce faci aici, prin pustietatea asta, bătrâne?

– Dar tu, răspuse bătrânul, pentru ce ai venit aici?

– Eu vânez, răspuse nobilul. Te poți convinge că vânatul m-a adus pe aceste meleaguri.

– Și eu, răspuse bătrânul, vânez. Îl vânez pe Dumnezeu, și nu mă voi lăsa până ce nu-L voi câștiga!...

Din an în an, sărbătorile de iarnă ne umplu sufletul de

bucurie, oferindu-ne prilejul de a ne aminti de Nașterea Domnului, Anul Nou și celelalte sărbători închinare Pruncului nou-născut, cum ar fi: Tăierea împrejuri și punerea numelui de Iisus, cuvânt venit din ebraică, IOSHUA, care se tâlmăcește „Domnul este mântuirea” sau, simplu, „Mântuitorul” (scriem Iisus – cu doi de „i” – deoarece acest nume are etimologie greacă: *Iesour*, primele două vocale „Ie” se pronunță: „i”, prelung și astfel a rezultat grafia sau transcrierea în caractere latine). Apoi, Arătarea Domnului la râul Iordanului sau Boboteaza, Întâmpinarea Domnului, pe 2 februarie, atunci când Pruncul Iisus a fost adus la templu pentru închinare.

Iată câteva motive de duhovnicească bucurie, care ne duc cu gândul la Palestina acelor vremuri și la binecuvântarea pe care Dumnezeu a adus-o poporului ales și, prin el, și nouă, tuturor creștinilor care-L mărturisim cu dreaptă credință.

Sfântul Evanghelist Ioan Îl numește pe Iisus Hristos „Cuvântul” sau, în grecește, „Logos” (In 1, 1): „Întru-nceput era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Cuvântul Dumnezeu era. Acesta era dintru-nceput la Dumnezeu; toate printr-Însul s-au făcut și fără El nimic nu s-a făcut din ceea ce s-a făcut” (In 1, 2-3). Deci, „Cuvântul” era Fiul, Fiul lui Dumnezeu, una din cele Trei Persoane ale Sfintei Treimi.

Dar poți despărți cuvântul de gând? Nu poți! Cuvântul e gând. Fiul era una cu Tatăl: „Și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul” (In 1, 1).

Deci, la naștere, Cuvântul S-a întrupat ca Om, El fiind deoființă cu Tatăl, deci este Dumnezeu „pogorât din cer” pe pământ, adică din condiția Sa de ființă spirituală desăvârșită, de Domn, Stăpân, Creator, pogoară în condiția de ființă omenească, materială, cu trup și suflet omenesc, făcându-Se de bunăvoie ca unul din noi. Aici se cuvine să facem o precizare: deși coboară în stare de Om, ca noi, având în toate cele ale noastre, spre deosebire de noi, va fi Om adevărat și Dumnezeu adevărat și, de aceea, va fi fără de păcat.

Așadar, nu pogoară un Dumnezeu prefăcut în om, ci un Dumnezeu Care,

„ȘI CUVÂNTUL TRUP S-A FĂCUT”

prefăcut în Om, rămâne și Dumnezeu printre oameni.

Noi suntem cei care-L primim ca Dumnezeu. El a venit să ne ajute, să ne îndrume, să ne lumineze, să ne dezlege tainele cele nedezlegate. El este pentru noi: „Calea, Adevărul și Viața”.

Prin El, prin „Cuvântul”, Dumnezeu ni Se descoperă și ni Se comunică prin cuvânt.

Știm noi, oare, ce este gândul? Cum se naște? Cum și-alcătuiește judecățile și cum se preface în cuvânt? Și totuși,

noi comunicăm prin cuvânt. Ne facem cunoscute gândurile noastre altora și, tot prin cuvânt, primim informația.

Cuvântul poate fi rostit sau scris. Iată că noi, preoții orașului, ne-am gândit să facem cunoscut pe Cel „Întrupat”, pe „Cuvântul lui Dumnezeu” prin scris.

Așa a apărut gândul să edităm o foaie bisericească intitulată „Sarea pământului”, cuvânt care-și propune să sape adânc în sufletele noastre, pentru a aduce la iveală, la suprafață, din adâncul sufletului, „sarea faptelor”, acel aliment care dă gust mâncării și substanță vieții.

Domnul nostru Iisus Hristos S-a adresat Apostolilor și urmașilor lor: „Voi sunteți sarea pământului; dacă sarea își va pierde gustul, cu ce se va săra?; de nimic nu mai e bună” (Mt 5, 13).

Iată o metaforă luată din viața de toate zilele a fiecărui om. Toți punem sare în bucate. Prin această metaforă a voit să arate că preoția face parte din ordinea necesităților imediate. O mâncare fără sare e, ca și lipsa logicii în vorbire, fără sens.

Preotul este chemat, deci, să dea sens, de

aceea e asemănat cu sarea pământului. E chemat să explice, să facă lucrurile coerente, să completeze, fiindcă altfel lucrurile ar rămâne ca o mâncare fără sare: ar fi fără gust.

O viață fără sens e și fără gust. De aceea, folosim în limba română expresia: „e dezgustat de viață”, de o viață fără rost. Și câte vieți fără sens nu există? De aceea, preotul are misiunea să-i ajute pe oameni să-și descopere acest sens. Dacă există Dumnezeu în viața noastră, totul are sens. Sau, mai exact: totul poate avea sens, numai că trebuie descoperit.

În altă împrejurare, Mântuitorul Se adresează cu cuvintele: „Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot Cuvântul lui Dumnezeu” (Lc 4, 4).

Ne propunem să devenim cei care, prin cuvinte și fapte, să fim sarea aceea care dă mâncării gust și vieții noastre sens creștinesc.

Dacă, „pâinea noastră cea de toate zilele” ne aduce hrana trupului, Cuvântul lui Dumnezeu să ne aducă hrana sufletului.

Prin cuvintele *Sfintei Scripturi*, Dumnezeu ni Se descoperă și-n același timp Se ascunde într-un înțeles mai profund, de multe ori

greu de înțeles. De aceea, avem nevoie de un povățuitor care să ne arate adevăratul înțeles al cuvintelor. În cuvintele *Sfintei Scripturi* noi sesizăm prezența personală a lui Dumnezeu, știut fiind faptul că ea este inspirată de Duhul lui Dumnezeu. De aceea, când citim *Sfânta Scriptură*, unde se află Cuvântul lui Dumnezeu, nu o putem citi ca pe o carte oarecare, pentru că într-însa se află cuvinte „cu anevioie de înțeles” și cum vom înțelege, „dacă nu avem povățuitor?”. De aceea, Cuvântul înseamnă putere, acțiune.

Știm că lumea a fost creată prin „energia Cuvântului lui Dumnezeu” (Evr 11, 3). A zis și s-a făcut.

„Toate printr-Însul s-au făcut, și fără El nimic nu s-a făcut din ceea ce s-a făcut. Viața era într-Însul și viața era lumina lumii” (In 1, 3-4).

Cuvântul lui Dumnezeu este energie, este viață și dătător de viață veșnică.

(continuare în p 15)

Preot Constantin GENES

Parohia «Precista»

Sarea și ascultarea de Dumnezeu

În *Vechiul Testament*, la Facere, capitolul 19, avem un episod legat de pierderea cetăților Sodoma și Gomora, unde Dumnezeu o prefăce pe soția lui Lot în sare. Lot, soția și fetele lui sunt scăpați din cetate, cu porunca de a nu se uita înapoi: „Scapă-ți viața! Să nu te uiți înapoia ta, nici să te oprești în Câmpie, ci scapă la munte, ca nu cumva să fii mistuit împreună cu ei!” (vers. 17) Soția lui Lot, din curiozitate și regret pentru averea lăsată în urmă, încălcă porunca dumnezeiască și pedeapsa vine imediat: „...s-a uitat înapoi și s-a prefăcut în stâlp de sare” (vers. 23).

Oamenii de știință moderni au afirmat că în Sodoma “pucioasa și focul de la Domnul” au fost de fapt o explozie a unei bombe nucleare, și de aici la afirmația că omenirea în „copilăria” ei a fost dirijată de o civilizație extraterestră nu a fost decât un pas. Știința confirmă o concentrație ridicată de sare, în organismele celor decedați în urma expunerii la radiații nucleare. Această descoperire a condus probabil la ideea exploziei nucleare asupra celor două cetăți. De la mai multă sare în organism, la stâlp de sare este o mare distanță totuși, ca să nu mai spunem că Lot, cu toate că era lângă soția lui și a fost expus la aceleași presupuse radiații, nu s-a prefăcut în stâlp de sare.

În Noul Testament, Mântuitorul cere Apostolilor să se prefacă în sare pentru lumea aceasta plină de putreziciunea păcatului: “Voi sunteți sarea pământului; dacă sarea-și va pierde gustul, cu ce se va săra?” (Matei 5,13) Minunat explică Sfântul Ioan Gură de Aur ce înseamnă a fi sarea pământului: „Prin cuvintele: «Voi sunteți

sarea pământului» a arătat că toată omenirea este stricată și putredă de păcate. De aceea, Hristos cere ucenicilor Săi să îndeplinească virtuțile fericirilor; că ele mai cu seamă sunt necesare și folositoare pentru purtarea de grijă a sufletelor mulțimilor. Omul blând, îngăduitor, milostiv și drept nu mărginește numai la el faptele sale

bune, ci face ca aceste bune izvoare să se reverse și spre folosul celorlalți. Și iarăși, omul curat cu inima, făcător de pace și prigonit pen-

tru adevăr își pune viața în slujba folosului obștesc al lumii. «Să nu socotiți, spune Hristos ucenicilor Săi, că sunteți chemați la niște lupte întâmplătoare și nici că e vorba de lucruri mici! Nu!» «Voi sunteți sarea pământului!» (Omilia la Matei, PSB 23, pag. 184).

Locuitorii Târgului Ocna, care sute de ani au dat sare materială pământului acestuia, dar cu dovada unui număr de 14 biserici, dintre care două mănăstiri în mijlocul orașului (Precista și Răducanu), au fost cu adevărat și sare pentru lumea din acest spațiu trotușean.

Mântuitorul cere Apostolilor, precum și nouă creștinilor, să ne prefacem în sare prin ascultare și prin trăirea Fericirilor, din moment ce spusa cu „sarea pământului” vine imediat după Fericiri.

Femeia lui Lot s-a prefăcut în sare din neascultare de Dumnezeu, o sare materială care putea folosi, cel mult, ca supliment de hrană unor animale. Creștinii sunt chemați la prefacere în sare prin ascultare de Dumnezeu, dar o sare ce întreține o lume, un Trup al cărui cap este Hristos: Biserica Sa.

Preot Cătălin ILIE

Parohia «Sf. Ilie», Slănic Moldova

LÂNGĂ VECHIUL TOTEM

Cred că se numea Iosuf, sau poate Iosif. Nu știm cu precizie, dar parcă așa îl strigau ceilalți. Avea o statură înaltă, o față smeadă, osoasă, uscată, cu pomeții dezvoltăți lemnoși și duri. Pe mijlocul obrazului, două semne adânci prelungite până către maxilar, anunțau parcă o forță calmă, care ținea bine în stăpânire un foc lăuntric cu ardere lentă și statornică.

Prima oară l-am privit mai de-a-proape într-o după-amiază de august.

– Ați observat că în ultimii ani luna august parcă nu mai este lună de vară?

Bătea un vântuleț călduț cu scurte șfichiuri aspre. Ceilalți mai roboteau încă în micul șantier, dar el se retrăsese la stivele de cherestea. Stătea singur în bătaia vântului, privind cu ochii ușor mijiiți, undeva către copacii de la pod, sau poate pe deasupra lor, în albastrul profund al cerului, arar măturat de scame alburii de nor, grăbite cu toatele să se adune undeva, către nord.

Își descălțase sandaia din piciorul drept; n-avea ciorapi și lăsase să-i atârne, neglijent, pe lângă scândurile cu miros de rășină, o talpă puternică de om obișnuit cu muncile pământului.

Între umerii largi, ciolănoși, poate că sudoarea îi lipise cămașa aspră pe spate, dar poalele ei, de un alb nu prea curat, mai tresăreau uneori, umflate de vânt, ca zbaterea scurtă și neașteptată a unei vele desprinse.

Se așezase – nu înțelegeam de ce – pe dulapii de scândură albă, proaspăt tăiați, stivuiți cu grijă de muncitori – lângă fântâna veche cu roată, pe capătul cel mai înalt al movilei de cherestea. Și așa cum îl vedeam eu din locul în care mă găseam, puțin oblic de jos și în spate, trupul lui, proiectat pe cer, evoca – într-un chip misterios și neașteptat pentru dealurile verzi între care ne găseam – marea.

Îl priveam de câțeva vreme cuprins de o ușoară fascinație și așa fi vrut să mă întorc la fel de neștiut, precum venisem, ca să nu-l stingheresc în singurătatea aceea bizară, dar vorbele lui începuseră deja să curgă, rare și impersonale, iar singurul care l-ar mai fi putut auzi în colțul acela de liniște eram eu:

– Se spune că preoții egipteni își exprimau gândirea în trei forme: prima, clară și simplă; a doua, simbolică și figurată; a treia, sacră și hieroglică. Înțelegeți asta, studentule?

Înțelegeam oarecum vag, dar nu eram student sau cel puțin nu în înțelesul obișnuit al cuvântului și, mai ales, nu înțelegeam cum putea el să știe că eram acolo, sau de unde putuse să afle că un tâmplar imberb, de numai nouăsprezece ani, pe care îl știa din vedere, poate de

(continuare în p 17)

Prof. Ilie TEODORESCU

SCURT ISTORIC AL MÂNĂSTIRII CIREȘOAI

Episcopia Romanului a aprobat înființarea Mănăstirii cu hramul „Sfântul Cuvios Eftimie cel Mare“, la data de 1 ianuarie 2000, în Târgu Ocna, la punctul numit Cireșoia, în partea de vest a cartierului Poieni. Accesul se realizează pe un drum petrolier, pietruit, în lungime de aproximativ 5 kilometri. Drumul pornește din soseaua națională DN 12 A, între km 97-98.

Amplasamentul se află la o altitudine de circa 600 de metri, înscriindu-se în aceeași curbă de nivel cu Mănăstirea „Măgura Ocnei“. Amplasamentul, înconjurat de fânețe și vegetație forestieră din rășinoase și foioase, este în plan aproape orizontal, fiind necesare ușoare nivelări ale terasamentului. Din acest punct, se poate vedea Valea Troțușului spre est până în aval de Onești-Borzești, iar în amonte se pot vedea trei sate din comuna Dofteana.

Considerații istorice ale necesității existenței acestui centru spiritual monastic

De numele Cireșoai se leagă amintirea luptelor sângeroase ale Regimentului 27 Infanterie Bacău și a glorioaselor atacuri ale Vânătorilor de munte. Vârful, cota 772, rămăsese în mâinile inamicului, care puna în pericol întreg frontul de la Oituz.

Bătălia de la Cireșoia a început la 27 august / 9 septembrie 1917, însă inamicul continua să se mențină pe pozițiile cucerite. A doua zi, pe 28 august / 10 septembrie, s-a

re luat ofensiva, fără a se înregistra succese notabile. La 29 august / 11 septembrie, conform ordinului, s-a declanșat ofensiva împotriva înălțimilor Cireșoai și Coșna, respinsă însă cu grele pierderi pentru unitățile noastre: peste 1.200 de oameni.

Confruntările aprige de la Cireșoia și Coșna, desfășurate de-a lungul a trei zile au relevat capacitatea combativă înaltă a forțelor noastre, rezistența lor îndelungată la mari eforturi și o mobilizare exemplară.

Eroismul fără seamăn cu care au luptat trupele noastre pentru cauza dreaptă a eliberării Patriei a stârnit admirația contemporanilor care au elogiat faptele de arme ale celor care au învins la Mărăști, Mărășești și Oituz.

Monumentele de la Coșna, Cireșoia, Măgura, cimitirele de la Poieni și de la biserica „Sfântul Nicolae“ sunt mărturia recunoștinței generațiilor care au urmat față de jertfa celor 14.000 de ostași români căzuți în vara anului 1917 pentru apărarea gliei străbune.

Numele unor eroi ca poetul bucovinean Ion Grămadă, caporalul Constantin Mușat, locotenentii Gheorghe Ioan Prioteasa Enescu și Alexandru Dumitrescu, medicul Mircea Bruteanu, plutonierul Talpău sau bătrânul Elisei Ursac, din Poieni, călăuză Batalionului de vânători de munte, a miilor de ostași români care timp de un an (august 1916-august 1917) au zdrobit orice încercare a trupelor inamice de a atinge Valea Troțușului, au devenit nemuritoare.

Marele teatru de război de pe masivul Cireșoia a rămas marcat cu cruci de

mesteacăn care, în timp, au putrezit, s-au rupt și au căzut. În anul 1935, acestea au fost înlocuite. După al Doilea Război Mondial, au putrezit și acestea, locul nemaibucurându-se de aceeași atenție. Astăzi s-au mai păstrat „Masa Reginei“, o cruce cu numele a 110 eroi, aflată la 1 km de locația Mănăstirii, o altă cruce cu numele a 110 eroi, pe vârful Cireșoia, tot la 1 km, și o a treia cruce, îngrădită cu gard de fier, în 1978, de către o unitate de transmisioniști.

Menirea Mănăstirii „Sfântul Cuvios Eftimie cel Mare“

Menirea acestei Mănăstiri, într-o zonă geografică unde se află zeci de locașuri de cult și de monumente istorice, zonă de puternică spiritualitate creștină, alături de Mănăstirea „Măgura Ocnei“ și Monumentele Eroilor, este de a omagia și a întreține cultul eroilor în zona Cireșoia, ca una ce a fost martora unora dintre cele mai dramatice și sângeroase lupte din Primul Război Mondial.

Cei care doresc să sprijine realizarea acestui obiectiv de importanță istorică, o pot face prin donații de materiale, sau bani în contul nostru RO62CECEBC0336ROL0000048, deschis la Filiala CEC Onești.

**Stareț,
Protosinghel Claudiu Constantin
PANȚÎRU**

LA CIREȘOIA, OSPĂȚ LITURGIC LÂNGĂ „MASA REGINEI“

După cum i-e numele, mă refer la Sfântul Eftimie cel Mare, și veselia duhovnicească ce ne-o întinde în fiecare an aduce parcă a mireasmă palestiniană ce dăinuie de veacuri în anticamera raiului în care așezăm masă comună în cinstea pomenirii lui.

În 20 ianuarie, curent, pe aripi de dor după înălțimi spirituale, urcușul la Mănăstirea Cireșoia, din Târgu-Ocna, unică din Eparhia noastră închinată blândului Eftimie, nu ne-a fost povară. Dacă în văile molcome ale orașului neaua se lăsa încă așteptată, sus, pe crestele muntelui de foc, era la ea acasă. Și-n astfel de întindere mirifică de iarnă liniștită, ne aștepta părintele stareț, Protosinghelul

Claudiu Panțîru, să-ntindem horă de întâmpinare Arhiereului lui Hristos

Ioachim, purtătorul veștilor bune de la Vlădica Eftimie al nostru.

Aproape de Mănăstire, ca la o bătaie de pușcă, își face veacul o masă regească

din timp de război. În 1918, Maria, Regina României, vizita teatrul de război de pe Cireșoia și, împreună cu membrii companiei, lua o masă frugală pe o buză de tranșeu, loc de veci pentru ostașii români și de înveșnicire a dragostei de țară. De la cei de-a-tunci ne-a rămas locul botezat cu numele de „Masa Reginei“, amintire liturgică de război, prototip al Golgotei, Jertfă care ne-ntinde în veac de luptă cu potrivnicii raiului. Căci, în adevăr, poposirea noastră, pe acest meleag amirosind a sânge creștinesc, ne-a fost dată să croim masă de ospăț liturgic cu Trup ce Se frânge și Sânge ce
(continuare în p 13)

**Preot Petru RONCEA,
Parohia Gura Văii, Bârsănești**

DUMNEZEU SĂ BINECUVÂNTEZE ACEASTĂ LUCRARE FRUMOASĂ

(urmare din p 3)

Mi-amintesc de anii de demult, prin 1959-1960, când decretul 410 a făcut ca mănăstirile să fie golite și călugării aruncați afară. La Buhuși era o călugăriță, poate alungată de aici, de la Măgura, ori din altă parte, și avea lumina aprinsă în permanență în apartamentul unde locuia. La înmormântarea unui preot de acolo, a venit protopopul și spunea: „Pe când eram copil, vedeam acolo o luminiță. Și parcă luam putere să ducem greaua suferință pe care-o aveam atunci, știind că este o maică acolo care se roagă. Astfel privind acolo, căpătam credință“. Aici, la Măgura, era la fel, o lumină pentru cei de jos. Erau niște fete la Fabrica de pâine și totdeauna, când bătea clopotul, ele-și aminteau că aici se face slujbă. Pentru acest fapt, una din ele s-a lăsat de serviciu și a venit la mănăstire, fără voia părinților. Aceștia au venit aici, au luat-o și au dus-o la psihiatrie, zicând că este bolnavă, au tuns-o, au vrut s-o căsătorească, dar până la urmă ea a revenit la mănăstire și acum este la Dragomirna.

Credincioșii aud clopotul și mulți îmi spun: știm, părinte, la șapte fără un sfert se trage clopotul, la cinci fără un sfert se trage clopotul, noaptea se trage clopotul. Știm că se face slujbă. Ar fi de dorit pentru credincioși ca măcar o sfântă cruce să-și facă atunci când aud că se

trage clopotul. Că acolo se roagă cineva și pentru ei.

Uneori le zic credincioșilor: Oameni buni, o s-o luați înaintea călugărilor, că dumneavoastră veniți pe jos și asistați la slujbele noastre, vara și iarna. Și-i fericesc pe credincioși pentru aceasta.

Pe lângă glasurile clopotelor, ne-am gândit să ajungem în casele creștinilor noștri din oraș și cu „glasul“ cuvântului scris pe care

să-l ducem prin intermediul unei reviste intitulate «Sarea pământului». Numele ales este simbolic pentru oraș și are o încărcătură spirituală deosebită. Ce gând aveți pentru acest nou început al vestirii Cuvântului lui Dumnezeu prin acest mijloc de comunicare?

Pentru mine, care sunt înaintat în vârstă, este o mare bucurie pentru că am apucat aceste zile frumoase de a se putea predica Cuvântul lui Dumnezeu și-n casele oamenilor. Am

cunoscut perioade când oamenii n-aveau cărți, am cunoscut perioade când făceam manuscrise din **Viețile Sfinților** și din alte cărți. Dar iată că acum, după Revoluție, Dumnezeu ne-a dat această binecuvântare ca fiecare creștin să poată să aibă o carte folositoare pe masă. Și aceasta le va fi folositoare și pentru ei, și pentru copii. Durerea este mare: creștinii noștri nu mai vor „sare“, nu mai vor „sarea pământului“. Și-i dureros: copiii cresc așa, cu mai puțină credință. Dar nădăjduim că această revistă poate îi va îndemna și pe acei creștini ca să-L cunoască pe Dumnezeu mai de aproape.

Mulțumim pentru aceste sfaturi și cuvinte frumoase și vă rugăm să ne binecuvântați acest început al revistei «Sarea pământului», pentru ca să-și poată face cale bună în casele concetățenilor din orașul Târgu-Ocna.

Dumnezeu să binecuvânteze această lucrare frumoasă care este o inițiativă foarte bună a preoților din orașul Târgu-Ocna și să facă Bunul Dumnezeu ca să fim mai buni, mai iertători, mai cu frică de Dumnezeu și mai rugători.

Vă mulțumim și blagosloviți.

Domnul...

LA CIREȘOAI, OSPĂȚ LITURGIC...

(urmare din p 12)

Se varsă spre iertarea păcatelor. Ce lupte au înveșnicit aceste plaiuri altădată fără importanță! Dar piscul Golgotei din curtea Mănăstirii ctitorite de părintele Claudiu a întrecut nespuse mai mult faima „Mesei Reginei“. Că de-aici nu s-a pomit ecou de război contra unor semeni, ca altă dată, ci larmă doxologică, și clinchet tainic de cădelniță și fum de tămâie învăluind coamele altarului celui mai presus de ceruri și izgonind din curtea Bisericii legiunile întunericii.

Parcă-mi răsună încă în urechi ecoul întors dinspre fostele cruci albe de mesteacăn, străjeri în așteptarea

învierii, a slujbei de hram de la această Mănăstire. La Jertfa ce-o anunțăm noi, adunarea Bisericii, la apogeul de slujire, jertfa ascunsă-n crestele munților ne răspundea parcă a mulțumire. Așa traduceam ecoul ce ni-l întorcea Istoria acestor locuri care-și află azi recunoștința. Căci, în adevăr, ce poate fi mai nobil pentru o generație care-și cinstește eroii, decât înveșnicindu-le amintirea în Altar de Jertfă nemuritoare!

Anul acesta, la Cireșoia am fost mai mulți ca oricând. Și preoți și diaconi, și mireni. Și-ntre noi, Episcopul, plenitudinea slujirii Bisericii

în lumea zăcândă în cel rău. Fost-a și agapă după Agapă, armonie după Armonie, liturghie după Liturghie, ca să cităm o sintagmă deja în Biserică. Căci toate-n curtea Casei Domnului sunt ale Domnului.

Prea Sfințitului Episcop Eftimie, care ne-a binecuvântat ospățul, mulțumiri și smerită urare de a ne trăi într-un mulți și rodnicii ani!

Prea Sfințitului Dr. Ioachim, Arhiereul Vicar al nostru, care ne-a împărtășit din Cuvânt și din Potir, aceleași urări ca și Stăpânului. Că dacă ni-s Vlădicii binecuvântați, ni-e bine și nouă, păstoriiților.

Chipuri de mari duhovnici ai Ortodoxiei românești

„Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri care v-au grăit vouă Cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința“ (Evr 13, 7).

Pornind de la îndemnul Sfântului Apostol Pavel, de a privi la înaintașii noștri care s-au nevoit în viață să împlinească dorința Mântuitorului de a fi „sare a pământului“ (Mt 5, 13) și „lumină a lumii“ (Mt 5, 14),

inițiem în această foaie duhovnicescă, «Sarea pământului», o serie de articole prin care să „scoatem de sub obroc“ lumina pe care au adus-o lumii marii trăitori ai Ortodoxiei românești.

Vrednicii de pomenire părinți, care vor fi evocați, nu au îngăduit ca viața lor să fie strivită de stricăciunea lumii, de aceea ei au dat gust viețuirii cu Hristos și s-au constituit ca „sare a pământului“ spre nesticăciune.

Părintele Arsenie BOCA (1910-1989)

Personalitate covârșitoare a vieții eclesiale românești, duhovnic, pictor de icoane, teolog, dar și trăitor veritabil al adevărilor creștine, părintele Arsenie Boca a fost „un fenomen unic în istoria monahismului românesc“, așa cum îl caracteriza părintele Dumitru Stăniloae.

Părintele Arsenie Boca s-a născut la 29 septembrie 1910, la Vața de Sus, lângă Brad, județul Hunedoara. Părinții săi, Iosif și Cristina, i-au pus la botez numele de Zian. Face școala primară în satul natal și apoi intră la liceul „Avram Iancu“ din Brad, pe care îl absolvă în 1929, ca șef de promoție. Cu zestrea intelectuală și spirituală dobândită la Brad, se înscrie la Institutul Teologic din Sibiu (1929-1933) unde este extrem de sârguincios și serios. Fiind remarcat talentul său de pictor, este trimis de către Mitropolitul Nicolae Bălan, în 1933, la Institutul de Belle Arte din București, unde asistă și la cursuri de medicină și anatomie. Tot Mitropolitul Nicolae îl trimite trei luni la Muntele Athos. Se spune despre părintele Arsenie că, ajuns aici, a căutat să fie sub ascultarea unui părinte aspru, care să-l povățuiască cu autoritate. Ajuns la un duhovnic care i-ar fi zis de la început: „Măi, tu nu ești în stare de nimic! Nici măturat nu ești bun!“, părintele Arsenie s-a gândit: „Aici e de mine. La asta stau“. Așa ne relatează părintele Teofil Pârâian, de la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, despre vremea petrecută de părintele Arsenie la Muntele Athos.

La reîntoarcerea în țară, aduce cu sine câteva manuscrise ale *Filocaliei*, dându-le fostului său profesor, părintelui Dumitru Stăniloae, cu care colaborează la realizarea în limba română a acestei monumentale lucrări.

Astfel, părintele Arsenie a scris după dictatul părintelui Stăniloae, care traducea textul *Filocaliei*, a realizat coperta *Filocaliei* și a susținut lucrarea prin numărul mare de abonamente procurate. De aceea, pe bună-dreptate, părintele profesor Dumitru Stăniloae l-a numit „ctitor de frunte al *Filocaliei* românești“.

Zian Boca s-a închinoviat la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, în 1939, fiind deja diacon celib. Un an mai târziu, 1940, este tuns în monahism cu numele Arsenie, ca în 1942 să fie hirotonit preot.

Părintele Dumitru Stăniloae remarcă deja în 1943 amploarea mișcării duhovnicești de la Sâmbăta. Mănăstirea devenise o adevărată „bulboană spirituală uriașă“, cum afirma Nichifor Crainic. Cuvintele pline de admirație ale fostului său profesor ne edifică asupra lucrării din fiecare zi a marelui păstor de suflete: „Cine îi urmărește pe cei două-trei sute de oameni, dimineța, în timpul predicii părintelui Arsenie, trecând rând pe rând din starea de încântare pentru frumusețile duhovnicești care le sunt dezvăluite, la

hohotele de plâns pentru păcatele lor, nu mai poate fi în mod continuu omul care a fost... Programul părintelui Arsenie? Prin ceea ce a făcut din sine și prin ceea ce propovăduiește este o vie restaurare a celui mai autentic duh ortodox... Predica de la Sâmbăta de Sus are ca obiect principal combaterea păcatului prin trezirea gândului la prezența vie a lui Hristos. Te miră sensibilitatea față de povara insuportabilă a păcatului care se trezește în oameni la Sâmbăta“.

(continuare în p 11)

Preot Valentin ILIE

Capela misionară «Sfântul Spiridon»

(urmare din p 10)

„ȘI CUVÂNTUL TRUP S-A FĂCUT”

duhovnicești, în rugăciuni și discuții religioase, ei

Cuvântul lui

Dumnezeu este „plin de har și de adevăr... și din plinătatea Lui noi toți am primit și har peste har“ (In 1, 14, 16).

Harul lui Dumnezeu, care ni se revarsă prin Cuvântul Său, constituie hrana sufletului nostru. În acest sens, ne amintim de o întâmplare petrecută în pustie, când un stareț s-a dus să cerceteze un pustnic. Acesta l-a primit cu toată bucuria și a pregătit, în cinstea lui, o mâncare de linte. Dar, mai înainte de a mânca, ei și-au făcut rugăciunile obișnuite și au citit și din *Psaltire*. Rugându-se, au parcurs toată *Psaltirea* și alte locuri din *Sfânta Scriptură*. Apoi, adânciți în cele

nu au observat că au trecut o zi și o noapte.

A doua zi, după amiază, ei s-au despărțit, fără să fi gustat din mâncarea pregătită, întrucât avuseseră o hrană sufletească mai bună și decât orice altă mâncare. Abia târziu pustnicul a observat oala de linte neatinsă și atunci a zis: „O, cum am putut uita de mâncarea noastră?“ Așa uitaseră și cei cinci mii de bărbați, afară de femei și copii, când Mântuitorul le vorbise până seara târziu, iar răsplata a fost pâinea și peștele.

Să dea Bunul Dumnezeu să fie rodnică și plină de sens această încercare a noastră...

Părintele Arsenie ...

(urmare din p 14)

Această efervescentă deosebită susținută de părintele Arsenie nu putea rămâne neobservată de noua putere comunistă, care vedea în orice mișcare spirituală „mistică“, pe care n-o înțelegea, un posibil focar de revoltă la adresa puterii de stat. Ajutându-i creștinește cu hrană pe luptătorii anticomuniști din Munții Făgărașului, părintele Arsenie intră și mai mult în vizorul securității care-l arestează prima dată în 1948. Strămutat, după eliberare, la Mănăstirea Prislop, este numit stareț, iar după ce sălașul s-a transformat în mănăstire de maici, a rămas ca duhovnic până în 1959, când comuniștii desființează mănăstirea. Între timp mai fusese o dată arestat și dus la Canal și Ocnele Mari, la muncă silnică.

Urmează în viața părintelui o lungă pribegie la București, unde este angajat ca pictor la atelierul Patriarhiei, la slujbe participând doar ca și cântăreț, căci i se interzisese ca preot să mai slujească și să mai spovedească. Ieșit la pensie, în 1968, începe pictarea bisericii din Drăgănescu, de lângă București, la care a lucrat timp de cincisprezece ani. Spre sfârșitul vieții, se retrage la Sinaia, unde-și întocmește un atelier de pictură și o chilie.

Părintele Arsenie s-a săvârșit din viață la Sinaia, în 28 noiembrie 1989, lăsându-și lucrările și manuscrisele într-o ordine desăvârșită (lucrări publicate după 1990).

Prohodit de o mulțime impresionantă de credincioși, părintele Arsenie a fost înmormântat în cimitirul Mănăstirii Prislop, în ziua de 4 decembrie 1989. Mormântul Sfinției Sale a devenit unul dintre cele mai cunoscute, dar, în același timp, discrete locuri de pelerinaj unde vin creștini din toată țara să se roage, să ceară mijlocirea prin rugăciunea de foc a părintelui Arsenie, pentru ei, pentru familie, pentru țară, pentru lumea întreagă.

În cuvântul rostit la parastasul de doisprezece ani, Prea Sfințitul Daniil Partoșanul a spus, printre altele: „Prea Cuviosul Părintele nostru Arsenie, în veacul

acesta a fost pentru Biserica noastră ce a fost prorocul Daniel pentru poporul Israel: ne-a descifrat, ne-a tâlcuit, ne-a tâlmăcit mesajul lui Dumnezeu, harul lui Dumnezeu, ne-a descifrat parte din semnele timpului pe care noi le trăim și cu care suntem martori și contemporani, pentru ca astăzi să ne trăim viața noastră creștinește, în duh curat ortodox, în fidelitate față de Biserica noastră Ortodoxă.

De la părintele Arsenie, ca de fapt de la majoritatea marilor părinți, ne-au rămas cuvinte de duh, ziceri înțelepte, adevărate apoftegme ale contemporaneității. Multe dintre aceste cuvinte sunt des citate astăzi:

– „Dragostea lui Dumnezeu pentru cel mai mare păcătos este mai mare decât dragostea celui mai mare sfânt față de Dumnezeu“;

– „În mintea strâmbă, și lucrul drept se strâmbă“;

– „Mustrarea învinge, dar nu convinge“;

– „Nu toți din lume se prăpădesc, nici toți din mănăstire se mântuiesc“;

– „Cea mai lungă cale este calea care duce de la urechi la inimă“.

Iată și câteva sfaturi ale părintelui Arsenie care ne pot ajuta să ne căutăm calea care duce la Împărăție și care sunt de mare folos sufletesc pentru creștini:

– „Situția stă așa: oamenii se roagă lui Dumnezeu să-i scape de necazuri, iar Dumnezeu Se roagă de oameni să părăsească păcatul. Acum, care de care să asculte mai întâi?“;

– „Calea mântuirii o numim calea lui Dumnezeu, pentru că cel dintâi El a mers pe ea“;

– „Întristarea e chipul unui suflet cu luminile stinse“;

– „Fiecare din noi duce în spate un necredincios care este trupul nostru“;

– „Neamurile au un destin ascuns în Dumnezeu. Când își urmează destinul, au apărarea lui Dumnezeu. Când și-l trădează, să se gătească de pedeapsă“.

Să mulțumim Domnului pentru părintele Arsenie, care este și va fi în conștiința poporului binecredincios rugătorul și mijlocitorul nostru la scaunul Prea Sfintei Treimi.

Dacă ar fi să definim Biserica în puține cuvinte, fără îndoială, sinonimul acesteia ar putea fi

Sfânta Liturghie, proprie doar ei. Taină a tainelor, „lucrare de înnoire a omului și părtășie a lui Hristos cu noi” (Sf. Simeon al Tesalonicului), Sfânta Liturghie impune, în timpul nostru, un deosebit angajament, dacă ne gândim că asistăm la o adevărată decadență a participării credincioșilor la săvârșirea acesteia.

a. Situația actuală în Biserica Ortodoxă

Sfânta Liturghie, dacă ne referim și la etimologia cuvântului, îmbracă, în primul rând, caracterul de rugăciune colectivă. Dar acest caracter s-a pierdut aproape cu desăvârșire, gândindu-ne că puțini credincioși se mai împărtășesc astăzi, considerând anafora un înlocuitor al Sfintelor Taine.

Apoi, trebuie s-o recunoaștem, înregistrăm în prezent o frecvență redusă a credincioșilor noștri la biserică, precum și împuținarea treptată a celor ce simt nevoia să se plece sub epitrahil, la Spovedanie.

Tot mai puțin se vorbește în biserică referitor la pregătirea trupeză și sufletească, în scopul participării la Sfânta Liturghie, poporul neștiind că „nimeni din cei legați cu poftă sau cu desfătări trupeză nu este vrednic să se apropie de această slujire”.

De multe ori, unele acte sau rostiri liturgice riscă să-și piardă sensul, referitor la cele menționate mai sus. Destul este să amintim invitația rostită de diacon: „Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați”, sau „Să se umple gurile noastre de lauda Ta, Doamne, pentru că ne-ai învrednicit să ne împărtășim cu Sfintele Taine”.

Un alt aspect important este cunoașterea superficială a învățăturii de credință de către ortodocșii contemporani, în situația în care peste 80% din populația României s-a declarat aparținând acestei ramuri a creștinătății și când prozelitismul neoprotestant devine foarte agresiv. Necunoașterea semnificației principalelor momente liturgice duce la apariția unor serii de critici neîntemeiate care vizează lungimea slujbei, rolul sacerdotului și

PARTICIPAREA CREDINCIOȘILOR LA SFÎNTA LITURGHIE

chiar aspecte de ritual. Or Sfânta Liturghie nu este ceva care trebuie refăcut, ca la protestanți, ci e un bun prețios, care trebuie numai reînviat, iubit, deci foarte temeinic cunoscut.

b. Pregătirea și participarea credincioșilor la Sfânta Liturghie

Sfânta Liturghie este „cerul coborât peste noi”, aducându-ne aminte „de cruce, de groapă, de Învierea cea de a treia zi, de suirea la ceruri”, într-un cuvânt, de tot ceea ce Dumnezeu a făcut pentru omenirea cuprinsă de păcat. De aceea, participarea la oficierea ei reprezintă un act plin de sfințenie.

Se cuvine, mai întâi, o primenire spirituală a inimii și a minții, care va începe în ajunul fiecărei Sfinte Liturghii, prilejuită de o anume sărbătoare. Sfânta Scriptură precizează în acest sens: „Dacă îți vei aduce darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi întâi și împacă-te cu fratele tău și apoi, venind, adu darul” (Matei 5, 23-24), subliniind importanța disponibilității interioare la întâlnirea cu Hristos, Cel Care „Dumnezeu fiind, pe pământ S-a arătat și, viețuind în lumea aceasta, ne-a dat porunci de mântuire”, cea dintâi fiind dragostea față de aproapele. Împlinind această poruncă, vom putea să ne rugăm fără reținere, glăsuind în timpul Rugăciunii domnești; „Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri” (Matei 6, 12).

Privită ca și „ospăț sacru”, Sfânta Liturghie are, în centrul ei, împărtășirea poporului cu Însuși Preacuratul Trup și Scumpul Sânge ale Mântuitorului Iisus, care este, de fapt, și finalitatea slujbei. În acest sens, este deosebit de importantă parcurgerea, în ajun, a **rânduiei Sfintei Împărtășiri** (în esență, 17 rugăciuni de cerere și de mulțumire), care nu ne dă o vrednicie mai mare, ci ne arată slăbiciunea firii umane, însetate după Creatorul ei. „Greșit-am mai mult decât desfrânata... Cum pe aceea, apropiindu-se din inimă, n-ai lepădat-o, nici de mine nu Te scârbi,

Cuvinte, ci dă-mi să țin și să sărut picioarele Tale, Hristoase”, – iată mesajul interi-

orizat al acestui episod al Liturghiei.

Referindu-ne în continuare la slujba în sine, foarte importante, dar, de multe ori, nebăgate în seamă de către credincioșii noștri sunt unele precizări pe care le-am numi, tipiconale:

– Liturghia trebuie parcursă în întregime, și nu secvențial, știind că Biserica se roagă, încă de la început, „*pentru cei ce se ostenesec, pentru cei ce cântă și pentru tot poporul ce stă înaintea*”;

– cei care „pe heruvimi închipuie” nu vor putea niciodată vorbi fără rost, în timpul ritualului, deranjând astfel, ci „buzele se vor deschide și gura va vesti lauda Lui Dumnezeu” (Ps 50). Tot la acest capitol putem menționa și timpul rezervat aducerii jertfei personale la Sfântul Altar, care nu trebuie să depășească momentul ieșirii cu Cinstitele Daruri, tot din rațiuni practice;

– există apoi o serie de „tradiții regionale” care nu-și au locul în biserică, negăsindu-și nici o fundamentare biblică: atingerea hainelor preoțești în timpul ieșirii cu Cinstitele Daruri, formarea unui „pod de trupuri” peste care trece preotul cu Sfintele Vase, nu fără oarecare emoții, cererile stăruitoare ale credincioșilor de a înlocui pomenirea numelor la Proscomidie, cu rostirea lor în public și cu voce ridicată, practica de a cere părțile (miride), pentru a fi luate la domiciliu, „îmbulzeala la anafora” în detrimentul râvnei după Sfânta Împărtășanie ș.a.

Gândind la cele mai de sus, care nu sunt decât o mică parte din aspectele întâlnite în misiunea preoțească de slujire la Sfântul Altar a Sfintei Liturghii, vom putea cu certitudine să culegem roadele acesteia care sunt, în principal, legate de restaurarea firii noastre de dinainte de pătrunderea păcatului în lume (Rom 5, 19). Sfânta Liturghie este acel strigăt al omului către Dumnezeu, acea aducere aminte cu durere de zilele acelea, într-un cuvânt, nostalgia Paradisului pierdut.

Preot Daniel NICHITA
Parohia «Sf. Gheorghe»

(urmare din p 7)

fecundarea în vitro, experimentele nucleare, radiațiile, dezastrele ecologice, poluarea, manipularea genetică, intoxicarea prin alimentație artificială, traficul cu ființe umane etc.

Pentru a înțelege mai bine acest fenomen (pericol) și pentru a-l prezenta mai concret, vom reda, mai jos, un mesaj, luat de pe Internet, în care se prezintă foarte clar modul în care se desfășoară viața omului într-o societate secularizată. De altfel, chiar titlul mesajului este foarte sugestiv: „**Paradoxuri – o viziune creștină asupra neajunsurilor vieții secularizate**“.

„**Paradoxul vremurilor noastre** în istorie este că avem clădiri mai mari, dar suflete mai mici; autostrăzi mai largi, dar minți mai înguste. Cheltuim mai mult, dar avem mai puțin; cumpărăm mai mult, dar ne bucurăm mai puțin. Avem case mai mari, dar familii mai mici. Avem mai multe accesorii, dar mai puțin timp; avem mai multe funcții, dar mai puțină minte, mai multe cunoștințe, dar mai puțină judecată; mai mulți experți, și totuși mai multe probleme, mai multă medicină, dar mai puțină sănătate. Bem prea mult, fumăm prea mult. Cheltuim prea nășăbuit. Rădem prea puțin. Conducem prea repede. Ne enervăm prea tare. Ne culcăm prea târziu, ne sculăm prea obosiți. Citim prea puțin, ne uităm prea mult la televizor și ne rugăm prea rar. Ne-am multiplicat averile, dar ne-am redus valorile. Vorbim prea mult, iubim prea rar și iubim prea des. Am învățat cum să ne câștigăm existența, dar nu cum să facem o viață, am adăugat ani vieții, și nu viața anilor. Am ajuns până pe lună și înapoi, dar avem probleme când trebuie să traversăm strada să facem cunoștință cu un vecin. Am cucerit spațiul cosmic, dar nu și pe cel interior. Am făcut lucruri mai mari, dar nu mai bune. Am curățat aerul, dar am poluat solul. Am cucerit atomul, dar nu și prejudecățile noastre. Scriem mai mult, dar învățăm mai puțin. Plănuim mai multe, dar realizăm mai puține. Am învățat să ne grăbim, dar nu și să așteptăm. Am construit mai multe calculatoare să dețină mai multe informații, să

CANDIDAȚI LA SECULARIZARE

producă mai multe copii ca niciodată, dar comunicăm din ce în ce mai puțin. Acestea sunt vremurile fast-food-urilor și digestiei încete; ale oamenilor mari și caracterelor meschine; ale profiturilor rapide și relațiilor superficiale. Acestea sunt vremurile în care avem două venituri, dar mai multe divorțuri, case mai frumoase, dar cămine destrămate. Acestea sunt vremurile în care avem excursii rapide, scutece de unică folosință, moralitate de doi bani, aventuri de-o noapte, corpuri supraponderale și pastile care-ți induc orice stare de la bucurie la liniște, la moarte. Sunt niște vremuri în care sunt prea multe în vitrine, dar nimic în interior. Vremuri în care tehnologia îți poate aduce această scrisoare și în care poți decide fie să împărtășești acest punct de vedere, fie să ștergi acest mesaj. Amintește-ți să-ți petreci timp cu persoanele iubite. Pentru că nu vor fi lângă tine o eternitate. Amintește-ți să spui o vorbă bună copilului care te venerază, pentru că acel copil va crește curând și va pleca de lângă tine. Amintește-ți să-l îmbrățișezi cu dragoste pe cel de lângă

tine, pentru că aceasta este singura comoară pe care o poți oferi cu inima și nu te costă nimic. Amintește-ți să spui „Te iubesc“ partenerului și persoanelor pe care le îndrăgești, dar mai ales să o spui din inimă. O sărutare și o îmbrățișare vor alina durerea, atunci când sunt sincere. Amintește-ți să-i ții pe cei dragi de mână și să prețuiești acel moment pentru că într-o zi acea persoană nu va mai fi lângă tine. Fă-ți timp să iubești, fă-ți timp să vorbești, fă-ți timp să împărtășești gândurile prețioase pe care le ai. Tuturor prietenilor mei, vă mulțumesc că existați“.

Și am mai adăuga noi:

Fă-ți timp să stai de vorbă cu Hristos și El îți va lumina calea pe care trebuie să mergi! Fă-ți timp să crezi cu toată puterea ființei tale în iubirea supremă și absolută a lui Dumnezeu și împărtășește-te din această iubire! Urmează pe Hristos și Evangelia Sa propovăduită de Biserică, pentru că El este modelul desăvârșit care te poate învăța și te ajută să dobândești ceva mult mai de preț decât această întreagă lume – MÂNTUIREA!

LÂNGĂ VECHIUL TOTEM

(urmare din p 11)

numai câteva zile, și fără să fi schimbat cu el măcar un cuvânt, era preocupat de Egipt. Nu mai puteam pleca, dar nici nu știam ce să spun.

– Fiecare cuvânt – continuă bărbatul – fiecare cuvânt căpăta, după voia preoților, sensul propriu, sensul figurat sau cel transcendent.

Vorbele bărbatului plecau înainte, parcă spre cer, fără țintă, dar vântul, complice, le culegea din văzduh pentru mine și mi le strecura tainic în suflet ca pe niște nevăzute păsări dragi și calde.

– Heraclid le numea astfel: forma care vorbește, forma care înseamnă și forma care ascunde.

Tăceam, în continuare, tulburat, dar de data aceasta, copleșit de asemenea prietenie neașteptată. Dintotdeauna am fost mișcat de încrederea oamenilor. Fusesem aruncat în lume; o sensibilitate ascuțită ca o rană.

– Dă-mi un cuvânt, mă îndemnă bărbatul, privindu-mă în treacăt.

– Cruce! am șoptit eu mecanic, cu ochii lipiți pe troița... de dincolo de fântână. Era o cruce de piatră – cenușie și rece, rămasă de

demult, de pe vremea vechiului conac și pierzându-se tăcută sub verdele dealului.

– Mai dă-mi un cuvânt! continuă el a doua zi, scrutându-mă cu atenție.

– Cruce! – spusei eu înfrigurat, parcurgând cu privire flămândă, răzând și plângând, cartea groasă și grea pe care tocmai mi-o dăduse.

– Mai dă-mi un cuvânt! îmi ceru el a treia zi cu înțelegerere și încurajare.

– Cruce! – țipai eu, șiroind de apă și sânge și întinzându-i înspăimântat cel de-al patrulea cui.

– E bine! – spuse bărbatul, ajutându-mă să mi-l bat în palma dreaptă. Nu te mai teme. Sunt aici pentru tine. Singura mea neputință este că eu nu pot să părăsesc pe nimeni.

De multe veacuri trebuia să se lase seara și totuși, de atunci soarele nu s-a mai mișcat sub boltă nici o secundă, iar eu continuam să-l privesc fascinat printr-un cristal inaproape mineral. Mi se părea cumva că ochiul meu devenise un cristal limpede, limpede, limpede...

De peste tot, prin el, și pretutindeni TRECEA LUMINA.

Ce cuvânt înfricoșător mi-ai sugerat, Doamne! Ce cuvânt!...

BUNA VESTIRE – TEMEIUL MATERNITĂȚII ȘI UȘA A RAIULUI

Se cuvine să prăznuim cu măreție și cu cinste sărbătoarea Bunei Vestiri ca zi de mare folos pentru toată omenirea. Căci în această zi, un înger din cer s-a pogorât să vestească întruparea Mântuitorului din Prea Curata Fecioară.

Maica Domnului este împreună-lucrătoare cu Dumnezeu la mântuirea neamului omenesc. Ne copleșește inima gândirea la cuvintele spuse de Sfântul Nicolae Cabasila în omiliile sale despre ceea ce a putut face Maica Domnului pentru pământ și pentru cer. Suntem prea mărginiți și cuvintele ne sunt prea sărace pentru a putea relata dăruirea totală a Fecioarei în slujba mântuirii neamului omenesc. De aceea, aducem cuvântul Sfântului pomenit, care ne lărgeste orizontul precinstirii aceleia care s-a făcut punte și leagăn dumnezeirii: „Împodobindu-și sufletul și trupul cu atâta frumusețe, ea plecase privirea lui Dumnezeu spre sine și dezvăluia frumusețea firii noastre omenești prin propria sa frumusețe. Astfel, a adus către sine ceea ce era cu neputință și Cel pe care omul L-a scârbit prin păcat a devenit Om prin Fecioară“.

Dar Maica Domnului a fost rânduită pentru o lucrare atât de uriașă pentru că însăși femeia a fost rânduită de la început la o lucrare de mântuire care constă în acceptarea maternității, care este pentru ea voia lui Dumnezeu.

Este arhicunoscut că, după căderea omului în păcat, mântuirea femeii pornea de la nașterea de fii, după cum i-a spus Dumnezeu Evei: „Voi înmulți mereu necazurile tale, mai ales în vremea sarcinii tale; în dureri vei naște copii...“ (Fac 3, 16). Pe de altă parte, în *Noul Testament* Sfântul Apostol Pavel așază pe temelii nezdruincinate condiția de mântuire a femeii-mame, zicând: „Dar ea (femeia n.n.) se va mântui prin naștere de fii, dacă va stărui cu înțelepciune, în credință, în iubire și în sfințenie“ (I Tim 2, 15).

M-am gândit întotdeauna la aceste versete biblice când am pășit, de-a lungul vieții mele, pragul maternității.

Nu o dată m-am consolată cu ideea că trebuie să sufăr dureri mai înainte și, mai ales, la naștere, pentru că așa a zis Dumnezeu strămoșei mele Eva că va avea. Și, de fiecare dată, inima mi se strângea oarecum de teamă, dar tot de atâtea ori am înălțat rugăciuni de milostivire către Maica Domnului. Și

întotdeauna i-am simțit prezența mângâietoare, ca mâna unei mame bune mângâindu-mi fruntea și alinându-mi durerile.

Bucuria pe care am simțit-o după aceea, o dată cu venirea fiecărui prunc pe lume, n-o pot descrie însă în cuvinte, pentru că ea ține de o sursă dumnezeiască, ea își are obârșia în Dumnezeu. Despre această bucurie a vorbit Mântuitorul când făcea asemănare între suferințele Crucii și bucuria biruinței morții prin moartea și Învierea Lui: „Femeia, când e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar după ce a născut copilul, nu-și mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume“ (In 16, 21). Bucuria pe care Domnul Iisus Hristos o simte născând o nouă Umanitate prin Patimile Sale, se regăsește în inima mamei, după ce aduce om pe lume. O astfel de bucurie le este imposibilă bărbaților s-o simtă, pentru firea

lucrurilor, și nici acelora dintre femei care n-au devenit mame. De aceea, ceea ce eu scriu aici s-ar putea să pară rupt de realitate pentru unii. Numai mamele mă pot înțelege, și mai ales acelea care nu s-au împotrivit în nici un fel voii lui Dumnezeu privind maternitatea lor.

Și ca să nu fie această bucurie doar de o clipă, Dumnezeu o prelungește cu aceeași sfințenie și în perioada alăptării. Atunci mama devine creatoare și se îngrijește de rodul dragostei sale, precum Dumnezeu Însuși față de Creația Sa întregă.

Cine vrea să atingă Cerul, să accepte voia lui Dumnezeu pentru mântuirea lor și atunci fiecare va cunoaște din proprie experiență că Maternitatea este ușa raiului. Și că cine intră în Maternitate prin *ușa din față*, intră prin ușa raiului.

Ce temei nezdruincinat are maternitatea femeii în taina praznicului Bunei Vestiri! Fiecare din noi trebuie să fie mereu gata pentru a primi cu mare bucurie darul lui Dumnezeu, așa cum aflăm, de la Sfântul Nicolae Cabasila, că era Maica Domnului: „Însă minunea cea mai mare era că, fără ca ea să fi fost nici înștiințată, nici înainte-vestită, era așa de pregătită sufletește și atât de gătită pentru taină, încât, de îndată ce Dumnezeu S-a arătat, sufletul său ferecat în feciorie, gata și veghetor, putu să-L primească așa cum I se cuvenea“. Cu adevărat, în fiecare prunc zămislit, mama primește pe Însuși Hristos, și ea trebuie să fie gata pentru această lucrare uriașă ce-i stă înainte. Că nu numai purtătoare de prunc este mama, ci purtătoare de Hristos, al cărei prototip s-a făcut Sfânta Fecioară Maria la Buna Vestire.

Presb. Nina RONCEA

„Prin mine să se nimicească acum osândirea Evei. Să se dea înapoi, prin mine, datoria astăzi. Prin mine să se dea preadeplin plata cea de demult“ (*stihiră la Buna Vestire*)

MĂRTURIA BISERICII ÎNTEMNITATE

IMPLICAREA BISERICII ÎNTRE ZIDURILE TEMNIȚEI

Când am fost trimis la misiune în unitatea penitenciară de la Tisești, Târgu Ocna, am avut un oarecare presentiment și am început să judec și să-i judec pe alții.

Acum, după trei ani de activitate, am ajuns să mă judec pe mine și tind să cred că aici poți fi cu adevărat în misiune.

Dorești să vindeci, să curăți, să dăruiești și nu trebuie să ceri niciodată reciprocitate; aici lumea e altfel, legile sunt altele, însă vindecarea nu se poate face fără sinceritate, adevăr, comunicare și, mai ales, fără temelia acestora care este Hristos și Biserica.

Această terapie prin credință nu poate fi dusă la bun-sfârșit fără prezența Bisericii luptătoare. Prezența doar a unui preot nu duce la finalități concrete, dacă preoția aceasta nu este dublată de cea a comunității de aici: cadrele de specialitate, profesori, educatori etc.

Iar pentru a vedea roadele e nevoie de implicarea Bisericii de dincolo de ziduri. Lucru ce se întâmplă destul de rar, căci porunca de a-i cerceta pe cei din temniță, de multe ori, este uitată sau ignorată.

Voi prezenta în această pagină și în cele ce vor urma, aspecte mergând de la cadrul general (din acest număr), către cele particulare, de suflet. Pentru acest număr voi scrie despre:

Mulți dintre cei care ajung în spatele gratiilor sunt victime ale societății; unii dintre ei provin din familii dezorganizate, nu au unde să locuiască, sunt priviți cu dispreț de către semenii lor și tratați cu indiferență. Unii poate n-au auzit niciodată o vorbă caldă sau un sfat prietenesc; nu știu ce e dragostea părintească și iubirea revărsată din partea semenilor. Acestea sunt doar câteva din numeroasele cauze care-i fac pe cei ce se află închiși să săvârșească anumite fapte pe care legea le condamnă. Ajunși în spatele gratiilor, sunt neajutorăți, lipsiți ca și mai înainte de un sfat bun și o mângâiere prietenească. Din aceste motive, este nevoie de o intensă activitate, dar și de o înțelegere pe linia: sociolog, asistent social, psiholog, preot, educator și supraveghetor.

Este nevoie de o inimă caldă și de o largă deschidere pentru a reuși să-l

ajutăm pe cel aflat în detenție să depășească momentul critic în care se află și să-l îndemnăm să devină un om

UNITATEA PENITENCIARĂ – LOC AL ÎNDREPTĂRII

Rolul preotului și al comunității creștine

drept. Preotul, prin sfaturile duhovnicești, îl poate ajuta să devină un bun creștin și un luptător împotriva păcatelor care-l robesc; îl poate ajuta să privească viitorul cu mai mult optimism și să înceapă o viață nouă.

Sufletul bolnav de păcat al celui privat de libertate are nevoie de tămăduire; păcatul este cel care îi tulbură conștiința și, apoi, mintea. Pentru deținut, spovedania este cea mai bună ocazie de a-și descărca sufletul de toată povara păcatului ce i l-au pătat.

Conversația ce are loc trebuie să fie făcută cu multă atenție, seriozitate și multă răbdare, pentru că pentru cel ce se găsește în detenție are o însemnătate deosebită, raportată la viața cea nouă pe care se angajează s-o înceapă din acel moment. Preotul capelan trebuie să-i redea acestuia încrederea și să devină prietenul unui astfel de om; să-l înțeleagă și să-l asigure, în același timp, că Dumnezeu, Care este iubire, îl va ierta de toate fărădelegile sale.

Prin rugăciunile pe care le face, prin dialogurile cu cei aflați în detenție, prin predici, meditații și teme de consiliere, preotul de penitenciar trebuie să realizeze o legătură

(continuare în p 20)

Preot Florin SMARANDI,
Capela Centrului de Reeducare,
Târgu-Ocna

HRISTOS ESTE ȘI ÎN PENITENCIARE!

Imediat după 1989, Biserica și-a dorit să reînnoade legăturile sufletești cu cei aflați temporar după gratii. În perioada regimului totalitar comunist, Mireasa lui Hristos fusese izgonită din mediul penitenciar. Însă nu de tot. Mulți preoți și buni creștini L-au purtat pe Hristos Cel din inima lor în întunericul celulelor. Erau timpuri grele când nu era de conceput ca un deținut să aibă asupra sa hârtie sau creion, când nu se punea problema posesiei unei cărți, cu atât mai mult dacă ea era **Biblia**. Acele timpuri negre au trecut. Astăzi, aproape fiecare deținut are cel puțin o **Sfântă Scriptură**. Porțile penitenciarelor s-au deschis pentru toți aceia care au dorit să împlinească acel cuvânt al Sfintei Evanghelii după Matei: „...În temniță am fost și ați venit la mine” (25, 36).

Biserica Ortodoxă a fost prima care și-a dorit să repună lucrurile la locul lor. Până la venirea comuniștilor la putere, în fiecare instituție a statului exista o capelă care asigura nevoia de spiritual a oamenilor. Jertfa sutelor de preoți și simpli credincioși îndemna la neuitare. În acea perioadă, zidurile reci și umede răsunau de Sfinte Liturghii făcute fără cărți, din memorie, pe pieptul câte unui preot în vârstă. Hristos era însă cu ei! Deși trecuse mult timp de la perioada persecuțiilor de la începutul creștinismului, istoria se repeta. Este cunoscut, însă, că în perioade de grele încercări, Biserica, în loc să fie învinsă, dimpotrivă, se fortifică.

În ultimii ani, și în penitenciare, ca în toată țara, s-au construit capele sau chiar biserici. În cazul Penitenciarului Spital Târgu Ocna, s-a reamenajat fosta capelă situată chiar deasupra gangului de acces în unitate. Oricine intră în această instituție penitenciară, îl are, deasupra creștetului său, pe Hristos. Mulți dintre deținuți cunosc acest lucru și privesc în sus cu sfială. Și mai mulți mărturisesc că abia în penitenciar au început să meargă la biserică și să citească din cărțile sfinte. Sunt și mulți care, din nesăbuintă, au folosit foițele subțiri ale Bibliei pentru a-și face țigări. Hristos este, însă, cu toți și ne vede! Pentru că întotdeauna este loc și de mai bine în a-ți căuta și ajuta semenul. Nu trebuie uitat faptul că Hristos ne poate spune: „În temniță am fost și nu M-ați cercetat” (Mt 25, 43).

O întrebare pentru cititori: Când ați mers, v-ați rugat sau v-ați gândit măcar la cei închiși? E ușor să-i acuzăm

pentru greșelile lor și să-i uităm în celule, dar ce facem noi, ca și creștini, pentru a le arăta că drumul pe care au mers până acum nu duce nicăieri. Și că există o altă cale care-i poate mântui. Nu trebuie să-i uităm – Hristos este și în penitenciare!

Preot Paul-Gabriel VAMANU
Spitalul Penitenciar Târgu-Ocna

UNITATEA PENITENCIARĂ – LOC AL ÎNDREPTĂRII

Rolul preotului și al comunității creștine

(urmare din p 19)

strânsă cu deținuții, să se implice foarte mult în viața lor și să le încurajeze eforturile pe care le depun în activitățile moral-religioase.

Tot datorita preotului este de a le vorbi deținuților despre importanța și puterea rugăciunii făcute cu credință, astfel ei să citească și să rostească psalmii, acatistele și alte rugăciuni, cu multă evlavie.

Prin participarea și cântarea în cadrul slujbelor, sufletele lor își vor găsi mai repede alinarea de care au atâta nevoie, mintea lor se va concentra la ceea ce se petrece în acele momente și, nu în ultimul rând, în casa sufletului lor vor putea simți căldura și dragostea lui Hristos Domnul, care se vor revărsa în lăuntrul ființei lor.

Nu trebuie omis nici faptul că fiind într-un sfânt locaș și executând frumoasele cântări în comuniune, împodobind astfel slujbele, deținuții vor fi mai cu frică de Dumnezeu și, în același timp, vor învăța că numai în comuniune omul este mai puternic și poate pune în aplicare porunca Mântuitorului: „Să vă iubiți unu pe altul, precum și Eu v-am iubit pe voi”. Amin.

(în numărul următor va urma: *Implicarea Bisericii din afară*).

Colegiul de Redacție

Președinte: P.S. Eftimie, Episcopul Romanului

Vicepreședinte: P.S. Dr. Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscop Vicar

Consultant: P.C. Preot Constantin Alupei, Protoierul de Onești

Redactor-șef fondator: Preot Petru Roncea

Redactori: Preot Vasile Panțiru

Preot Cristian Mazilu

Corector: Presb. prof. Nicoleta Mazilu

Colaboratori: Pr. Dumitru Ciobotaru, Pr. Constantin Genes,

Pr. Daniel Nichita, Pr. Cătălin Zgăbei, Pr. Adrian Bugeac,

Pr. Florin Smarandi, Pr. Paul Vamanu, Pr. Valentin Ilie

«Sarea pământului» este supliment al revistei eparhiale «Cronica Romanului» și se află sub ascultarea duhovnicească a Episcopiei Romanului.

Articolele spre publicare se primesc prin membrii Colegiului de Redacție și nu se returnează.

Adresa Redacției: Preot Petru Roncea,
B-dul Republicii, Bl. F3, Sc. A, Ap. 7,
Târgu-Ocna, Jud. Bacău;
tel. 0234/340481; 0741/089798

Tipărit la S.C. MAGIC PRINT S.R.L. Onești
Tel/Fax 0234-319.810

